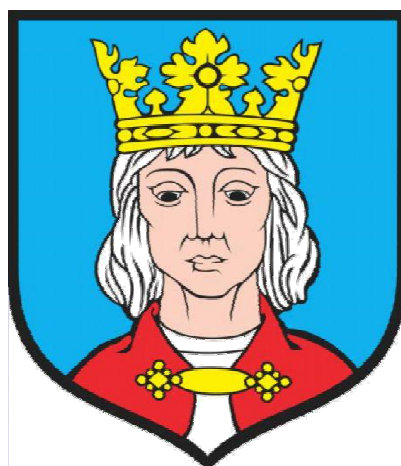

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Załącznik
do Uchwały Nr XIV/103/2019
Rady Miejskiej w Chojnie
z dnia 7 listopada 2019 roku

Strategia

Program Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027

„Królewska Chojna - od historii do przyszłości”

Chojna, 2019 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Metodologia prac	5
3. Organizacja procesu tworzenia Strategii/ Programu	6
4. Ramy instytucjonalne lokalnej polityki rozwoju	7
5. Nadrzędne dokumenty strategiczne.....	8
6. Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych	10
8. Wyzwania rozwojowe.....	20
9. Wizja i misja rozwoju Gminy Chojna	24
10. Plan operacyjny (projekty i programy Gminy Chojna).....	25
11. System wdrażania Strategii/ Programu Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027	74
12. System monitorowania i ewaluacji Strategii/ Programu Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027	75

1.Wprowadzenie

Strategia/Program Rozwoju Gminy Chojna opracowano na lata 2019-2027. Na kształcie opracowania zaważyły przede wszystkim uwarunkowania wynikające z perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2019-2027, która w sposób zasadniczy determinuje realizację poszczególnych obszarów rozwojowych Gminy Chojna.

Zgodnie z Ustawą o Zasadach Prowadzenia Polityki Rozwoju samorząd gminny został zobowiązany do przyjęcia Strategii/Programu rozwoju, jako podstawowego instrumentu rozwoju gminy. Podstawę normatywną stanowi w tym względzie art. 19 ust. 3b ustawy, zgodnie, z którym „Strategia/Program rozwoju jest przyjmowany przez radę gminy w drodze uchwały”. W wymiarze kompetencyjnym powyższy obowiązek powtarza art. 18 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2019 poz. 506 ze zm.), który powierza do właściwości rady gminy przyjmowanie strategii/programu rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Nadrzędnym faktem w stosunku do innych argumentów jest podstawa prawna określająca przedmiotowe opracowanie zawarte w nowelizacji Ustawy o zasadach polityki rozwoju z 24 stycznia 2014 r. Nakłada na gminy obowiązek opracowania Strategii/ Programu rozwoju. Zgodnie z polskim prawodawstwem obligatoryjnym dokumentem winna być Strategia/Program Rozwoju Gminy, który stanowi nową generację dokumentów o charakterze programującym.

Strategia/Program Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027 jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu Gminy, określającym obszary, cele i kierunki rozwoju, w przestrzeni prowadzonej przez władze Gminy. Uwzględniając obowiązujące zasady rozwoju regionalnego w Polsce (tzw. nowy paradygmat rozwoju regionalnego) oraz wyzwania, przed jakimi stoi Gmina Chojna przedmiotowe opracowanie uwzględnia potrzeby i oczekiwania całej wspólnoty gminnej.

Największymi atutami Gminy Chojna są: położenie przy istotnych szlakach komunikacyjno-transportowych oraz atrakcyjne zasoby kulturowe, przyrodnicze i rolnicze. Dobre skomunikowanie z głównymi drogami województwa oraz dziedzictwo kulturowe mieszkańców gminy stanowią o jej możliwościach rozwojowych. Poprzez swoje walory środowiskowe i komunikacyjne, obszar gminy może stanowić atrakcyjne miejsce dla nowego osadnictwa oraz potencjalny teren turystyczno-rekreacyjny.

Wykorzystanie tych szans powinno stać się w najbliższej przyszłości jednym z najważniejszych wyzwań, stojących przed całą wspólnotą samorządową. W tym kontekście, u podstaw realizacji celów i kierunków interwencji Strategii/Programu leży nawiązywanie współpracy pomiędzy Gminą a sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego, sektorem gospodarczym, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami.

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

W systemie zarządzania polityką rozwoju, Strategia/Program pełni kluczową rolę, jako generalny plan postępowania władz samorządowych, partnerów gospodarczych i społecznych, którzy mogą się na nią powoływać w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych oraz w oparciu o nią budować własne plany strategiczne. Dzięki temu dokument ten jest również narzędziem kierowania i intensyfikowania współpracy z partnerami samorządowymi, prywatnymi i pozarządowymi w układzie zarówno lokalnym, jak i ponadlokalnym. Tworzenie partnerstw na etapie realizacji poszczególnych kierunków przedmiotowego opracowania, będzie miało kluczowe znaczenie dla rozwoju Gminy, w tym również związek z pozyskiwaniem zewnętrznych środków finansowych. Realizacja wyzwań rozwojowych Gminy Chojna będzie się wiązać z podejmowaniem współpracy pomiędzy samorządami wszystkich szczebli, instytucjami państwowymi, partnerami społecznymi i prywatnymi.

Stąd też Strategia/ Program nie obejmuje wyłącznie zadań będących w kompetencji samorządu gminnego, ale wskazuje na rozwiązania niezbędne dla stałego i efektywnego rozwoju całej wspólnoty lokalnej. Takie podejście jest zgodne z nowym paradygmatem polityki regionalnej państwa - wieloszczeblowym zarządzaniem Strategią (patrz podrozdział: *Nadrzędne dokumenty strategiczne*).

2. Metodologia prac

Strategia/Program Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027 kładzie nacisk na zrównoważony rozwój Gminy (bazujący na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej – szczególnie w obliczu trwającego kryzysu klimatycznego i zjawisk niespotykanych w takiej skali, jak współcześnie, np.: migracje), prowadzący w efekcie do poprawy jakości życia mieszkańców i budowania jego trwałych podstaw ekonomicznych. Konstrukcję dokumentu opracowania oparto na partycypacyjno-eksperyckim modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji odpowiedzialnych za rozwój terytorialny w Polsce.

Podstawą metodologiczną dla sformułowania niniejszego dokumentu jest metoda tzw. metaanalizy pozwalająca na uchwycenie danych wynikających nie tylko ze statystyki, ale również innych danych źródłowych (np. opracowania o charakterze społecznym oraz gospodarczym, w tym Raport o Stanie Gminy Chojna za rok 2018 oraz Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Chojna na lata 2018-2023). Istotą tego narzędzia jest tworzenie zrównoważonego programu rozwoju i zarządzanie nim.

Aspekt zrównoważenia wiąże się z tym, że oprócz wymiaru bezpośrednio mierzalnego (np. finansowego) obejmuje także wymiary nieposiadające z góry podanych miar i sposobów oceny, które mogą zostać wypracowane lokalnie, z uwzględnieniem specyfiki danej organizacji.

Podjęcie takie podkreśla, że mierniki finansowe i pozafinansowe muszą stać się częścią systemu informacji dla pracowników na wszystkich szczeblach organizacji samorządowej. Cele strategiczne oraz mierniki są tutaj czymś więcej niż doraźnie zebranymi finansowymi i pozafinansowymi wskaźnikami rezultatów. Mierniki strategiczne pozwalają na zapewnienie równowagi pomiędzy uzyskiwaniem bezpośrednich wyników, a budowaniem przyszłych wyników. Metoda ta reprezentuje ponadto równowagę pomiędzy obiektywnymi, łatwo policzalnymi miernikami wyników, a subiektywnymi, opartymi na ocenach pozaliczbowych, miernikami napędzającymi przyszłe rezultaty.

3. Organizacja procesu tworzenia Strategii/ Programu

Zarządzanie strategiczne w sytuacji Gminy to kierowanie wieloobszarowym rozwojem w długim przedziale czasu, dzięki wykorzystaniu rzetelnej wiedzy płynącej z analizy i oceny bieżącej oraz projektowaniu spodziewanych scenariuszy rozwoju JST, a także dzięki przewidywaniu zmian w otoczeniu. Zgodnie z tymi założeniami, proces budowy Strategii/ Programu Rozwoju przebiegał wieloetapowo:

1. Obraz środowiska lokalnego – diagnoza społeczno-gospodarcza.

Celem pozyskania obiektywnej oceny sytuacji społeczno-gospodarczej oraz potencjału JST, przeprowadzona została diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Chojna. Zastosowana metoda pozwoliła na określenie potencjału rozwojowego Gminy Chojna w przyjętych obszarach (potencjał turystyczny, potencjał gospodarczy, kapitał ludzki, jakość życia, infrastruktura komunikacyjna, atrakcyjność turystyczna, zarządzanie rozwojem), ujmujących w sposób kompleksowy ogół zjawisk społeczno-gospodarczych, zachodzących na jej terenie. Każdy obszar podzielono w zależności od jego charakteru i stopnia złożoności na podobszary. W analizie poszczególnych podobszarów badawczych uwzględniono łącznie prawie 80 wskaźników statystycznych, które pozwoliły na przedstawienie poszczególnych aspektów badania w sposób mierzalny, zapewniający porównywalność oraz przeprowadzenie możliwie obiektywnej oceny i interpretacji poszczególnych zjawisk i trendów społeczno-gospodarczych. Wykorzystano m.in. takie źródła danych statystycznych, jak: Bank Danych Lokalnych GUS, Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie; Ministerstwo Finansów; Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej; Okręgowa Komisja Egzaminacyjna; Urząd Statystyczny w Szczecinie; Urząd Komunikacji Elektronicznej.

2. Identyfikacja obszarów priorytetowych i sformułowanie planu operacyjnego.

W oparciu o wyniki diagnozy społeczno-gospodarczej, analizy SWOT dokonano identyfikacji obszarów priorytetowych (kierunków rozwoju) dla Gminy Chojna. W efekcie przeprowadzonych prac zdefiniowano cztery obszary priorytetowe:

- ⇒ PRIORYTET 1. **GOSPODARKA LOKALNA NA MIARĘ XXI WIEKU;**
- ⇒ PRIORYTET 2. **ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH;**
- ⇒ PRIORYTET 3. **KAPITAŁ SPOŁECZNY, JAKOŚĆ I KOMFORT ŻYCIA;**
- ⇒ PRIORYTET 4. **NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE.**

4. Ramy instytucjonalne lokalnej polityki rozwoju

Konieczność tworzenia gminnych dokumentów planistycznych o charakterze strategicznym nie wynika wprost z przepisów prawa. Znowelizowana w 2013 roku Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, tworząca podstawy prawne do przygotowania przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zasad wdrażania programów Unii Europejskiej na lata 2021-2027, wśród dokumentów strategicznych opracowywanych przez JST wymienia jedynie strategię rozwoju województw oraz strategię ponadregionalne. Katalog ten pozostawia jednak otwarty, a wśród podmiotów odpowiedzialnych za prowadzenie polityki rozwoju wymienia samorząd gminny.

Praktyka prowadzenia polityki rozwoju na szczeblu gminnym realizowana jest najczęściej w postaci tworzenia gminnych strategii oraz programów rozwoju. Zasady lokalnego rozwoju powinny jednak uwzględniać wytyczne w zakresie prowadzenia polityki rozwoju na wyższych szczeblach. Poczynając od dokumentów na szczeblu Unii Europejskiej, w szczególności uwzględniając zasady Europejskiej Polityki Spójności, poprzez strategiczne dokumenty krajowe, przygotowywane przede wszystkim przez administrację rządową, a kończąc na wojewódzkiej i subregionalnej strategii rozwoju, opracowywanych przez samorząd województwa. Zdefiniowany układ instytucjonalny strategii programowania polityki rozwoju, w którym dokumenty niższego szczebla uwzględniają priorytety wynikające ze strategii/programów nadrzędnych, wzmacnia efekty rozwojowe poprzez jednoznaczne określanie kluczowych kierunków interwencji. Spójność w wymiarze wertykalnym jednocześnie prowadzi do koncentracji środków publicznych na jasno zdefiniowanych celach rozwojowych.

5. Nadrzędne dokumenty strategiczne

Fundamentalne wytyczne dotyczące polityki rozwoju płyną z nadrzędnych dokumentów europejskich, określających zasady Europejskiej Polityki Spójności. Ważna jest też sama filozofia redystrybucji środków europejskich, która w ostatnich latach uległa przeorientowaniu z funkcji wyrównawczej na wzmacnianie konkurencyjności obszarów silnych i lepsze wykorzystanie istniejących potencjałów rozwojowych. Podstawą Europejskiej Polityki Spójności Program Europa 2019 oparty został na trzech priorytetach:

- (1) rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach,
- (2) promocji gospodarki oszczędzającej zasoby,
- (3) propagowaniu gospodarki o wysokim zatrudnieniu, sprzyjającej spójności społecznej i terytorialnej.

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027 jest spójny z następującymi priorytetami i celami najważniejszych dokumentów szczebla krajowego i regionalnego, tj.:

1. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR), której znaczenie w kontekście czynników rozwojowych Gminy Chojna zasadza się na społecznie wrażliwym i terytorialnie zrównoważonym rozwoju. KSRR identyfikuje cele polityki rozwoju regionalnego oraz działania i zadania, jakie dla ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, administracja publiczna, samorządy terytorialne i pozostałe podmioty zaangażowane w tę politykę.

Potencjały rozwojowe poszczególnych obszarów są zróżnicowane i rozłożone nierównomiernie, co powoduje, że rolą instytucji publicznych jest zapewnienie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Rozwój odpowiedzialny rozumiany również jako rozwój terytorialnie zrównoważony oznacza wzmacnianie potencjałów i czynników rozwoju, w szczególności poprzez włączanie w procesy rozwojowe obszarów słabszych gospodarczo, o niższym poziomie rozwoju i o niskiej odporności na zjawiska kryzysowe i obszarów wiejskich. Polityka regionalna koncentruje działania na wyrównywaniu poziomu życia i szans rozwojowych mieszkańców miast średnich, z uwzględnieniem ośrodków borykających się z konsekwencjami utraty funkcji przemysłowych i administracyjnych. W przedmiotowym dokumencie zasadniczą część dedykuje się mniejszym miastom i gminom położonym na obszarach wiejskich (takich, jak Gmina Chojna) zagrożonych trwałą marginalizacją (są to tzw. Obszary Strategicznej Interwencji). KSRR kieruje do nich szczególne mechanizmy wsparcia, które wymagają kompleksowych i dopasowanych do lokalnego kontekstu działań, ale jednocześnie po stronie beneficjentów wiążą się z potrzebą większego zaangażowania i przemyślanych pomysłów na przezwycięzenie barier rozwojowych tych obszarów.

2. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 przyjęta w czerwcu 2019.

W kontekście czynników wpływających na szeroko rozumiany zrównoważony rozwój Gminy Chojna Strategia Wojewódzka analizuje i bierze pod uwagę niezwykle istotne elementy determinujące perspektywę do roku 2030, to jest:

- zmiany demograficzne (w tym depopulację i geriatryzację),
- aktywność społeczno-publiczną,
- edukację,
- niebieską gospodarkę, (WZ jest krajowym liderem odnawialnych źródeł energii),
- turystykę, rozumianą jako istotną gałąź gospodarki.

Z punktu widzenia twórców Strategii punkty ciężkości rozwoju regionu to równocześnie największe atuty, jakimi dysponuje Pomorze Zachodnie oraz wyzwania, jakie stoją przed regionem. Cele rozwojowe wyznaczone w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 to taki rozwój, aby poprawiać jakość życia, którą należy umiejętnie wykorzystać i budować poprzez otwartą społeczność, dynamiczną gospodarkę, sprawny samorząd i partnerski region.

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027 została przygotowana w wyniku prac prowadzonych przez władze samorządowe Gminy Chojna. Dokument uwzględnia wnioski i rekomendacje sformułowane we wspomnianym powyżej trybie współpracy eksperckiej.

Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli samorządu Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna stanowi nie tylko narzędzie prowadzenia polityki rozwoju lokalnego, ale również syntezę świadomych wyborów i rekomendacji przedstawicieli różnych społeczności tworzących wspólnotę samorządową.

6. Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych

Pierwszą częścią prac nad opracowaniem Strategii/ Programu Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027 było przygotowanie sumarycznej diagnozy podstawowych uwarunkowań rozwojowych Gminy Chojna, stanowiącej wieloaspektową analizę statystyczną procesów zachodzących we wspólnocie samorządowej. Poniżej zamieszczone zostało streszczenie najważniejszych wniosków płynących z analizy diagnostycznej Gminy:

Potencjał turystyczny

Wnioski:

Gmina Chojna ma status gminy miejsko-wiejskiej, położona jest w powiecie gryfińskim w południowo- zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w Polsce północno-zachodniej. Jej najbliższe otoczenie stanowią gminy: Cedynia, Moryń, Mieszkowice – od południa, Trzcińsko – Zdrój – od wschodu, Banie i Widuchowa od północy. Na zachodnim krańcu Gminy znajduje się granica Polski z Republiką Federalną Niemiec. Siedzibą Gminy jest miasto Chojna. Gmina Chojna obejmuje 23 sołectwa.

Według danych (w tym również dostępnych w formalnych rejestrach takich, jak GUS w 2019 roku w Chojnie znajdują się przynajmniej trzy obiekty hotelowe (z kategorią lub w trakcie procesu kategoryzacji). Obiekty noclegowe wyposażone są w udogodnienia dla osób niepełnosprawnych ruchowo (dane na rok 2018): pochylnia wjazdowa - 1; parking z wyznaczonymi miejscami dla osób niepełnosprawnych ruchowo - 1; obiekty z zapleczem konferencyjnym (dane na rok 2018): z siecią WiFi na terenie obiektu - 2.

Według danych Gminnej Ewidencji Zabytków na obszarze Chojny znajduje się ponad 400 zabytkowych obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Dostępna jest interaktywna wyszukiwarka zabytków, która ma wpływ na zabytki prezentowane na liście oraz na interaktywnej mapie zabytków. Dla większości zabytków prezentowanych na mapie dostępna jest opcja wirtualnego spaceru (w oparciu o technologię Google Street View).

Atuty:

- korzystane położenie o charakterze transgranicznym, z dobrym dojazdem do układu drogowego S6/ A6 oraz S3/ A2,
- dobra sytuacja komunikacyjna,
- dziedzictwo wielokulturowości,
- dobrze zachowana bioróżnorodność przyrodnicza.

Potencjał gospodarczy

Wnioski:

- Gmina Chojna posiada dogodne połączenia drogowe, kolejowe i samochodowe. Funkcjonują przejścia graniczne z Niemcami w Krajniku Dolnym w odległości 13 km od Chojny (towarowo-osobowe) i w Osinowie Dolnym przejście osobowe w odległości 28 km od Chojny (gmina Cedynia).

Zgodnie ze studium zagospodarowania miasta i gminy, wyznaczone są trzy podstawowe kierunki rozwoju: rozbudowa bazy przetwórstwa rolno spożywczego, rozwój infrastruktury w zakresie handlu i usług, rozwój bazy turystycznej, wykorzystującej atrakcyjne położenie gminy oraz istnienie kompleksów leśnych i jezior. W gminie priorytetami jest rozwój handlu i usług. Wyznaczone są tereny pod elektrownie wiatrowe w obrębach Czartoryja, Barnkowo, Jelenin, oraz wydzierżawione tereny na „Lotnisku” około 64 ha pod budowę fotowoltaiki. „Lotnisko” to tereny pod przyszłe inwestycje. Gmina Chojna posiada duży potencjał siły roboczej i stwarza dogodne warunki dla inwestujących w działalność gospodarczą.

Gmina zainteresowana jest różnorodnymi, nieuciążliwymi ekologicznie inwestycjami przemysłowymi, współpracą w dziedzinie rozwoju przetwórstwa rolno spożywczego, usług, handlu i zaplecza turystycznego. Korzystnym atutem do tych celów jest bliskie położenie dwóch przejść granicznych: w Krajniku Dolnym oraz w Osinowie Dolnym (gm. Cedynia). Największe możliwości inwestycyjne to 510,7 ha terenów przejętych od Wojsk Federacji Rosyjskiej (dawne lotnisko), w znacznej części zabudowanych. Przez Chojnę przepływa rzeka Rurzyca, która jest prawym dopływem Odry. Powierzchnia Gminy wynosi 333 km² (33289 ha). Użytki rolne zajmują 166 km² a lasy 121 km².

Kapitał ludzki

Wnioski:

W gminie Chojna na koniec 2018 roku zameldowanych było 13.758 osób, w tym 6.761 mężczyzn i 6.997 kobiet. W samym mieście Chojna zameldowanych było 7.390 osób, a na wsi 6.368 osób. W latach 2002-2018 liczba mieszkańców wzrosła o 5,5%. Zauważyć należy, iż średni wiek mieszkańców wynosi 40,2 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa zachodniopomorskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Chojna ma dodatni przyrost naturalny wynoszący +11. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 1,48 na 1000 mieszkańców Chojny. W 2018 roku urodziło się 88 dzieci. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

zgonów wynosi 0,93 i jest porównywalny do średniej dla województwa oraz mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Główne czynniki zgonów w Gminie Chojna to: 44,3% choroby układu krążenia, zaś przyczyną 28,2% zgonów w Chojnie były nowotwory, a 6,0% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności Chojny przypada 8.62 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju. Saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Chojny -10. 63,8% mieszkańców Chojny jest w wieku produkcyjnym, 17,8% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Jakość życia

Wnioski:

W Chojnie na 1000 mieszkańców pracuje 219 osób. Jest to nieznacznie więcej od wartości dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. 52,7% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 47,3% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w Chojnie wynosiło w 2018 roku 14,0% (blisko 18,8% wśród kobiet i 11,7% wśród mężczyzn). Jest to znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Chojny 310 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 451 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 141. 22,1% aktywnych zawodowo mieszkańców Chojny pracuje w sektorze rolniczym (między innymi: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 25,6% w przemyśle i budownictwie, a 15,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja, komunikacja) oraz 2,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa, ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

W Chojnie w roku 2017 w rejestrze REGON zarejestrowane były 962 podmioty gospodarki narodowej, z czego 725 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 74 nowe podmioty, a 61 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najczęściej (136) podmiotów zarejestrowano w roku 2014, a najmniej (69) w roku 2016. W tym samym okresie najczęściej (114) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (61) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2017 roku.

Gmina posiada liczne tereny inwestycyjne zlokalizowane na terenie przejętym od Wojsk Federacji Rosyjskiej (dawne lotnisko). Na bazie istniejącej już infrastruktury (schrony lotnicze, pasy kołowania, liczne budynki o znaczeniu gospodarczym) działalność prowadzą przedsiębiorcy małego i średniego biznesu. Wśród firm znajduje się m.in. firma Drewco produkująca masowo komponenty meblarskie oraz elementy mebli z litego drewna.

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Dostępność połączeń drogowych oraz bliskość przejść granicznych sprzyja rozwojowi usług transportowych. Przedsiębiorcy na terenie gminy Chojna dysponują flotą ponad 200 samochodów ciężarowych. Swoją działalność na szeroką skalę, zarówno na terenie kraju, jak i za granicą, prowadzą m.in. firmy Progres i ATS.

Edukacja

1 776 mieszkańców Chojny jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 874 kobiet oraz 902 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 12,0% ludności posiada wykształcenie wyższe, 1,9% wykształcenie policealne, 12,1% średnie ogólnokształcące, a 15,4% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 24,7% mieszkańców Chojny, gimnazjalnym 5,4%, natomiast 26,3% podstawowym ukończonym. 2,1% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do całego województwa zachodniopomorskiego mieszkańcy Chojny mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w Chojnie największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (29,1%) oraz zasadnicze zawodowe (16,7%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (33,0%) oraz podstawowe ukończone (23,5%).

15,5% mieszkańców Chojny w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (15,4% wśród dziewczynek i 15,5% wśród chłopców).

Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 924 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 0,83 dzieci w wieku przedszkolnym. W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 27,5% ludności (27,2% wśród dziewczynek i 27,8% wśród chłopców).

Kultura

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym to jest *„Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy (...) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury”*.

W gminie Chojna zadania te realizuje powołany podmiot samorządowa instytucja kultury - Centrum Kultury w Chojnie. W 2018 r. gmina Chojna prowadziła szeroką działalność kulturalną polegającą na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury. Działania podejmowane przez Centrum Kultury w Chojnie miały na celu wspieranie twórczości mieszkańców gminy, w tym dzieci i młodzieży, edukacji kulturalnej oraz wspieranie wszelkich inicjatyw lokalnych w tym zakresie. Imprezy organizowane przez jednostki w 2018 roku oraz liczba uczestników: imprezy ogółem: 352, a uczestników blisko: 17000.

Koła/kluby i członkowie w 2018 roku: ogółem: 33 (członkowie: 536), plastyczne/techniczne: 2 (członkowie: 44), taneczne: 1 (członkowie: 38), muzyczne: 6 (członkowie: 112), informatyczne: 1 (członkowie: 22), fotograficzne i filmowe: 1 (członkowie:

15), teatralne: 2 (członkowie: 38), turystyczne i sportowo rekreacyjne: 5 (członkowie: 101), dyskusyjne kluby filmowe: 2 (członkowie: 39), koło gospodyń wiejskich: 13 (członkowie: 127).

Według danych z 2018 w Chojnie działała 1 biblioteka publiczna posiadająca księgozbiór liczący ponad 30000 wolumenów oraz blisko 400 materiałów elektroniczne zainwentaryzowanych. We wszystkich placówkach zatrudnionych było 5 pracowników. Wśród obiektów przystosowanych dla osób niepełnosprawnych 0 miało wejście do budynku przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, 1 miał udogodnienia wewnątrz budynku dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, a 0 było przystosowanych dla użytkowników niewidzących i słabowidzących.

Środowisko naturalne

Wnioski:

Gmina Chojna jest gminą miejsko-wiejską. Siedzibą władz gminnych, a zarazem największą jednostką osadniczą jest miasto Chojna. Analizowany teren zlokalizowany jest w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfińskim. Gmina Chojna, zajmuje powierzchnię 332,89 km². Ze względu na dynamiczny rozwój gospodarczy analizowanego obszaru oraz zachodzące w nim na przestrzeni lat zmiany strukturalne, gmina zmagą się obecnie z różnego rodzaju zagrożeniami środowiska przyrodniczego.

Gmina Chojna, zlokalizowana jest na obszarze zlewni rzeki Odry oraz w zlewni mniejszych rzek, tj. Rurzyca, Słubii, Kurzyca i Tywy. Ponadto, w granicach omawianego terenu występują jeziora polodowcowe typu rynnowego: Mętno, Ostrów, Jeleńskie, Kamienny Jaz, Narost, Leśne oraz Strzeszowskie, a także liczne „oczka” polodowcowe. Gmina, posiada niewielką ilość obszarów bezodpływowych. Analizowany obszar odznacza się złym stanem wód powierzchniowych. W celu poprawy ich jakości należy ograniczyć ilość zanieczyszczeń przesiąkających z pól uprawnych oraz szlaków komunikacyjnych do wód gruntowych i powierzchniowych.

Głównym problemem w zakresie ochrony klimatu oraz powietrza jest emisja zanieczyszczeń, pochodzących z indywidualnych systemów grzewczych oraz transportu drogowego. Zadania przedstawione w niniejszym dokumencie skupiają się przede wszystkim na ograniczeniu ilości zanieczyszczeń i poprawie jakości powietrza atmosferycznego, poprzez zaoferowanie mieszkańcom pomocy w wymianie pieców węglowych na gazowe oraz modernizacji nawierzchni dróg.

Największym źródłem hałasu w gminie Chojna jest ruch drogowy. Przez analizowany obszar przebiegają drogi krajowe i wojewódzkie. W celu ograniczenia uciążliwości hałasu oraz poprawy klimatu akustycznego miasta, konieczne jest przeprowadzenie modernizacji dróg i promocji ścieżek rowerowych oraz dążenie do budowy obwodnicy miasta.

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 27 emitorów promieniowania elektromagnetycznego (stacje bazowe telefonii komórkowej) oraz przesyłowe linie elektroenergetyczne. Obecność, emitorów nie powoduje jednak przekroczenia dopuszczalnego poziomu natężenia pól elektromagnetycznych. Zadaniem gminy jest bieżące monitorowanie źródeł promieniowania oraz ograniczenie powstawania nowych emitorów promieniowania na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego.

Gmina Chojna, odznacza się dobrze rozbudowanym systemem wodociągowym, który obejmuje praktycznie cały analizowany teren. Według danych, pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego z 2015 roku, na terenie gminy z instalacji wodociągowej korzysta około 96,5% , natomiast z sieci kanalizacyjnej 58,5%. Na obszarze gminy, zaleca się jednak rozbudowę oraz modernizację omawianych sieci.

Analizowany obszar został ukształtowany na skutek wielu procesów morfogenetycznych, zachodzących podczas plejstocenu oraz holocenu. Pod względem tektonicznym, gmina Chojna znajduje się w zasięgu bloku Gorzowa. Na omawianym terenie, najstarsze utwory stanowią osady paleogenu oraz neogenu, które przykrywają utwory czwartorzędowe. Ponadto, w granicach gminy znajduje się 5 złóż kopalin.

Zlokalizowane na analizowanym obszarze gleby są utworami młodymi, które w znacznej mierze powstały z materiałów polodowcowych. W granicach gminy przeważają gleby średnie oraz słabe, natomiast gleby dobrej jakości, tj. klasy IIIa, IIIb (2 i 3 kompleks przydatności rolniczej), zajmują niewielkie powierzchnie i występują w rozproszonych kompleksach. W gminie Chojna, znaczna część gleb użytkowana jest rolniczo.

Na omawianym terenie zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów, do którego mieszkańcy gminy mogą przynosić m.in. przeterminowane leki, stare meble, chemikalia, baterie i akumulatory, opony, itd. Ponadto, na analizowanym terenie odnotowuje się stopniowy wzrost odpadów segregowanych.

Lesistość analizowanego terenu wynosi 38,2%. W granicach gminy występuje m.in. park krajobrazowy, obszary specjalnej ochrony siedlisk i ptaków, rezerваты przyrody, użytki ekologiczne oraz zespoły przyrodniczo krajobrazowe. Ze względu na wyjątkowe bogactwo przyrodnicze oraz rosnącą liczbę odwiedzających, omawiany teren wymaga szczególnej ochrony przed dewastacją oraz ciągłego monitorowania zachodzących na nim zmian.

Zarządzanie rozwojem i finansami

Wnioski:

Dochody budżetu Gminy Chojna w roku 2018 ogółem zostały wykonane w 59.825.860,05 zł, tj. w 102,66 % planu rocznego. Ogólna kwota dochodów obejmuje:

- a. dochody bieżące, które na plan 53.933.990,02 zł wykonano w kwocie 55.479.666,43 zł, tj. 102,87 % planu,

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

- b. dochody majątkowe, które na plan 4.340.801,42 zł wykonano w kwocie 4.346.193,62 zł, tj. 100,12 % planu.

Największą pozycję dochodów bieżących budżetu stanowiły dochody własne, które realizowano na poziomie 25.953.468,06 zł tj., 108,69% planu dochodów bieżących. Poziom wydatków inwestycyjnych uwarunkowany był możliwościami finansowymi gminy oraz potrzebami mieszkańców. Wydatki majątkowe kierowane były głównie na inwestycje w infrastrukturę drogową, bezpieczeństwo, oświatę, obiekty świetlic i place zabaw. Gmina Chojna racjonalnie gospodaruje posiadanymi środkami, stara się w jak najlepszy sposób zaspokoić zmieniające się potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

7. Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod strategicznej diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się wspólnota samorządowa. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, dzięki czemu stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów oraz otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów, jak również określenie priorytetów rozwoju. Jej nazwa to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego – silne strony (strenghts), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats).

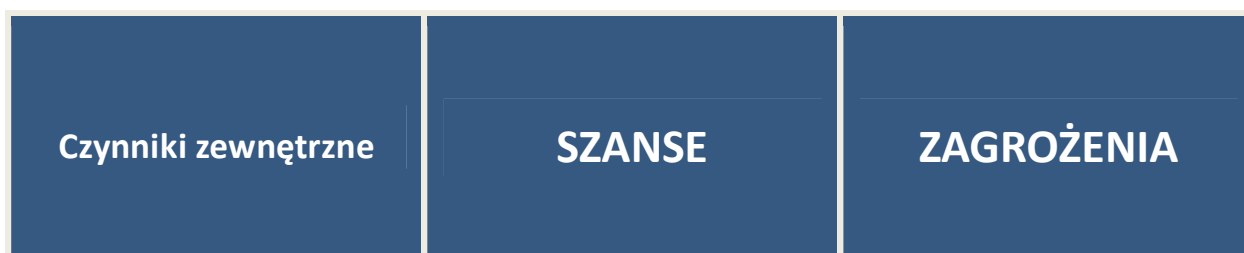
S -> STRENGHTS, czyli silne strony

W -> WEAKNESSES, czyli słabe strony

O -> OPPORTUNITIES, czyli okazje

T -> THREATS, czyli zagrożenia

	Czynniki wspierające rozwój	Czynniki hamujące rozwój
Czynniki wewnętrzne	SILNE STRONY	SŁABE STRONY

Zgodnie z powyższym, czynniki rozwoju podzielić można na wewnętrzne, na które społeczność lokalna ma wpływ (silne i słabe strony), oraz na czynniki zewnętrzne – umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki (szanse i zagrożenia). Podział ten można przeprowadzić również w inny sposób, mianowicie: czynniki pozytywne, czyli atuty i szanse, oraz czynniki negatywne, czyli wady i zagrożenia. Poniżej zaprezentowane zostały wyniki analizy SWOT dla Gminy Chojna:

Analiza SWOT – Gmina Chojna

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Korzystne położenie komunikacyjne gminy; 2. Wysoka atrakcyjność inwestycyjna, wynikająca m.in. z wysokiej dostępności komunikacyjnej; 3. Bliskość dużych aglomeracji miejskich, takich jak Szczecin i Berlin (rynek pracy, możliwość kształcenia, dostęp do usług publicznych); 4. Zadowalający poziom wykształcenia mieszkańców gminy; 5. Dobry stan infrastruktury społecznej i usługowej; 6. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego (m.in. Ochotnicze Straże Pożarne, Policja); 7. Wysoki poziom bezpieczeństwa zdrowotnego; 8. Tereny łowieckie, obfite w zwierzynę; 9. Piękny krajobraz przyrodniczy, czyste środowisko naturalne; 10. Bogata historia i tradycja; 11. Ciekawe zabytki na terenie gminy (pałace, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duże natężenie ruchu/duża uciążliwość ruchu – niszczenie infrastruktury drogowej, wpływ na bezpieczeństwo drogowe; 2. Wyraźne symptomy starzenia się społeczeństwa; 3. Rozdrobnienie gruntów rolnych, jednocześnie niezadowalający poziom świadomości społecznej w zakresie ich scalania; 4. Przewaga gleb o niskich klasach bonitacyjnych; 5. Stosunkowo niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców; 6. Brak wystarczającej bazy turystycznej (noclegowej, hotelowej); 7. Brak wystarczającej liczby gospodarstw agroturystycznych; 8. Niski poziom innowacyjności gospodarki lokalnej; 9. Mały odsetek osób korzystających

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

<p>dworki, bramy, mury, kościoły);</p> <p>12. Szeroka oferta kulturalna (świątelnia w każdej wsi, szereg imprez w ciągu roku, wysoki poziom uczestnictwa mieszkańców w kulturze);</p> <p>13. Dbalność o estetykę przestrzeni publicznych;</p> <p>14. Dobry stan finansów publicznych;</p> <p>15. Sprawne i efektywne zarządzanie publiczne (dobry gospodarz gminy);</p> <p>16. Wysoki poziom absorpcji środków unijnych, doświadczenie w prowadzeniu projektów, finansowanych ze środków zewnętrznych;</p> <p>17. Doświadczenie we współpracy samorządowej (m.in. działalność Lokalnej Grupy Działania);</p> <p>18. Wysoka aktywność społeczna (bogactwo organizacji pozarządowych);</p> <p>19. Tereny przeznaczone pod działalność gospodarczą (potencjalne tereny inwestycyjne do zagospodarowania);</p> <p>20. Występowanie surowców naturalnych (żwir),</p> <p>21. Rozbudowa miejsc dla prezentacji i sprzedaży produktów lokalnych z własnego gospodarstwa;</p> <p>22. Rozwinięta sieć wodociągowa i teleinformatyczna (wysoki odsetek mieszkańców korzystających z sieci).</p>	<p>z oczyszczalni ścieków.</p>
--	--------------------------------

CZynniki ZEWNETrZNE	
SZANSE	ZAGROZEnIA
<p>1. Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, w tym m.in. nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej;</p> <p>2. Rozwój współpracy terytorialnej, międzysektorowej i międzyorganizacyjnej;</p> <p>3. Rozwój terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą;</p> <p>4. Zainteresowanie inwestorów;</p> <p>5. Działania rewitalizacyjne i rekultywacyjne</p>	<p>1. Biurokracja, wieloznaczność interpretacji przepisów prawa;</p> <p>2. Starzenie się społeczeństwa, konsekwencje dla realizowania usług publicznych,</p> <p>3. Emigracja osób młodych i wykształconych;</p> <p>4. Nieopłacalność produkcji rolnej w małych gospodarstwach.</p>

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

<p>(szansa na wzrost atrakcyjności turystycznej gminy i rozwój przemysłów czasu wolnego);</p> <ol style="list-style-type: none">6. Plany nowych osiedli mieszkaniowych (tereny przygotowane pod inwestycję);7. Wykorzystanie potencjału transportowego; komunikacyjnego i turystycznego rzeki Odry;8. Usprawnienie i zintegrowanie działań w ramach zarządzania kryzysowego;9. Nowe technologie energetyczne, bazujące na odnawialnych źródłach energii;10. Różnicowanie działalności rolniczej w zależności od warunków naturalnych i ekonomicznych;	
---	--

8. Wyzwania rozwojowe

W wyniku analizy zasobów oraz otoczenia Gminy Chojna, a także w oparciu o wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej, można sformułować kilka wyzwań społeczno-gospodarczych, stojących przed wspólnotą samorządową. Na pierwszy plan wyłaniają się potrzeby w zakresie dynamizowania rozwoju obszarów wiejskich i wykorzystania atutów Gminy (położenie i skomunikowanie z dużymi ośrodkami, warunki środowiskowe, atrakcyjne tereny osadnicze, walory turystyczno-rekreacyjne, walory kulturowe, itp.). Jednym z istotnych wyzwań dla Gminy Chojna jest ukształtowanie wizerunku miejsca atrakcyjnego do życia, z rozwiniętą ofertą rekreacyjną, turystyczną, kulturową i społeczną. Zapewni to atrakcyjność pod względem nowego osadnictwa, co jest pożądanym kierunkiem rozwojowym. Realizacja tego wyzwania powinna opierać się m.in. o kreowanie i rozpropagowanie własnej, oryginalnej oferty rekreacyjno-kulturowej (infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, wydarzenia kulturalne oparte na tradycji lokalnej, zabytki, obszary wiejskie, itp.), która obecnie w bardzo małym zakresie dociera do potencjalnych odbiorców (np. aglomeracja szczecińska oraz gorzowska), a decyduje również wizerunku całej Gminy.

Do pozostałych wyzwań o charakterze strategicznym zaliczyć należy aktywizację społeczności lokalnej wraz z rozwojem usług publicznych, które w dłuższej perspektywie powinny przyczynić się do przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom demograficznym (starzenie się społeczeństwa) oraz wykorzystanie potencjału obszarów wiejskich.

Wyzwania niniejsze szerzej zostały opisane poniżej. Na ich kanwie zidentyfikowano strategiczne obszary rozwoju.

Wyzwania rozwojowe Gminy Chojna do 2027 r.:

- ⇒ **Wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich Gminy Chojna** – polegającego na dostępności terenów atrakcyjnych dla produkcji żywności naturalnej, upraw i hodowli metodami tradycyjnymi i towarowymi oraz tworzenia tradycji lokalnych, poszukiwanych na rynku turystycznym. Wykorzystanie potencjału obszarów wiejskich Gminy Chojna jest uwarunkowane inwestycjami gminnymi i prywatnymi (aktywizacja ekologicznego rolnictwa i działalności okołorolniczych, rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej, itp.). Dotychczasowa, trwała orientacja gospodarki Gminy opierała się na rolnictwie, które posiada warunki bardziej sprzyjające dla produkcji towarowej oraz tradycyjnej niż gminy sąsiednie – większe średnie powierzchnie gospodarstw rolnych, korzystne ukształtowanie terenu. Występują też czynniki niekorzystne – przewaga niskich klas bonitacyjnych gleb, niska opłacalność w mniejszych gospodarstwach. Kontekst globalnych realiów ekonomicznych wydaje się narzucać w pierwszej kolejności ukierunkowanie zmian na poszukiwanie luk rynkowych o charakterze lokalnym i regionalnym. Szansę można upatrywać w dwóch kierunkach rozwojowych rolnictwa: produkcji towarowej oraz ukierunkowywaniu produkcji rolnej na produkty naturalne, wyrabiane lokalnie, o uznanej jakości i marce, czy też uprawach starych i poszukiwanych odmian oraz

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

hodowli ras tradycyjnych. W wielu przypadkach będą to produkty wyrabiane na skalę drobną (niemasową), choć istnieją również możliwości produkcji towarowej. Realizacja tego wyzwania wiąże się jednak z wieloma czynnikami natury wewnętrznej i zewnętrznej – umiejętność samoorganizacji producentów rolnych (np. w grupy producenckie, inne formy stowarzyszeniowe), możliwości zbytu produktów rolnych i ich opłacalności, możliwości prawnych w zakresie sprzedaży produktów przetworzonych bezpośrednio z gospodarstw rolnych. Kolejna perspektywa finansowa UE na lata 2021-2027 gwarantuje środki finansowe na realizację zagadnień związanych z tą tematyką. W związku z tym należy dążyć do wykorzystywania potencjału obszarów wiejskich z udziałem tych środków. Wykorzystując bliskie położenie Szczecina oraz Niemiec można poszukiwać w nich rynków zbytu na produkty lokalne, które cieszą się coraz większym zainteresowaniem potencjalnych klientów. Kolejną możliwością rozwojową obszarów wiejskich Gminy Chojna jest włączanie w lokalny obieg gospodarczy (turystyczny, rekreacyjny) mieszkańców Gminy Chojna.

- ⇒ **Inicjowanie aktywności mieszkańców** – angażowanie się w miejscowe inicjatywy, poszukiwanie miejsca realizacji własnych aspiracji i działalności na terenie Gminy Chojna. Problem bierności niektórych środowisk lokalnych jest konsekwencją zaistnienia wielu różnych czynników, z których warunki ekonomiczne są może najłatwiej dostrzegalne wśród negatywnie oddziałujących, ale niekoniecznie najtrudniejsze do pokonania. Skala zaniedbań społecznych, w tym braków inicjatyw instytucji publicznych jest różna i w wielu miejscach wskazać można grupy osób bardzo zaangażowanych w likwidację skutków niepożądanych zjawisk. Problemy występowania patologii społecznych, dziedziczenia ubóstwa czy wykluczenia obserwowane są w wielu miejscach całego województwa i nie są cechą charakterystyczną wyłącznie dla Gminy Chojna (niezwykle ważnym dokumentem jest Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Chojna na lata 2018-2023). Jednak stanowią duże zagrożenie dla realizacji wyzwań gospodarczych i wizerunkowych, w związku z powyższym powinny stanowić istotną część zawartą w Strategii/ Programie. Przeciwdziałanie tym niekorzystnym tendencjom społecznym powinno być realizowane m.in. poprzez utrzymywanie wysokiej jakości kształcenia od pierwszych jego etapów, angażowanie mieszkańców do świadomego udziału w kulturze oraz inicjatywach lokalnych, kreowanie wartości przedsiębiorczych i estetycznych. Przyczyni się to w przyszłości do zapewnienia odpowiedniej zaradności oraz operatywności mieszkańców (np. aktywne poszukiwanie pracy w otoczeniu Gminy, jak również na jej terenie), odpowiedzialności za dobro wspólne (np. estetyka gospodarstw, odnowa centrów wsi i miejsc publicznych) oraz przedsiębiorczości. W warunkach Gminy Chojna, ważne jest, aby wspierać wszelkie inicjatywy integrujące również nowych mieszkańców.
- ⇒ **Ważne centrum usług publicznych w powiecie gryfińskim** – które przeciwdziałają niekorzystnym zjawiskom gospodarczym i demograficznym, jakie są dostrzegalne w sferze globalnej. Realizacja tego aspektu najbliższej przyszłości Gminy Chojna wymagać będzie wykazania się lokalną konkurencyjnością, w znaczeniu budowy oferty usług publicznych, kierowanych do mieszkańców (w tym potencjalnych –

nowych), o wysokiej jakości. Mowa głównie o usługach edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych, rekreacyjno-sportowych, administracyjnych, które jako kompleksowa oferta społeczna nierzadko decydują o jakości kapitału społecznego i atrakcyjności dla nowego osadnictwa. Wobec ogólnokrajowych, niekorzystnych tendencji demograficznych, rozwój funkcji rezydencjonalnych i osadniczych Gminy należy postrzegać jako poważną szansę rozwojową, a każdego nowego mieszkańca jako swobodnego inwestora (klienta wszystkich usług świadczonych na obszarze Gminy). Rozwój silnego centrum usług publicznych jest warunkiem koniecznym, aby tę szansę wykorzystać. Ważnym aspektem jest również współpraca międzysektorowa (w tym z organizacjami pozarządowymi) na rzecz rozwoju i poprawy efektywności niektórych usług publicznych oraz ciągłe doskonalenie systemów zarządczych, które bezpośrednio wpływają na jakość usług administracyjnych.

- ⇒ **Wzmacnianie pozycji gospodarczej Gminy Chojna, w tym przede wszystkim turystyczno-rekreacyjnej w układzie regionalnym i transgranicznym** – co w najbliższej przyszłości powinno zagwarantować skuteczniejsze rozwiązywanie problemów społecznych oraz zapewnić stabilizację dla finansów publicznych JST. Wzmacnianie pozycji gospodarczej Gminy Chojna jest uwarunkowane inwestycjami gminnymi oraz prywatnymi (nowe tereny inwestycyjne, rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej). Wzmacnianie pozycji gospodarczej powinno się odbywać przede wszystkim poprzez rozwój stref aktywności gospodarczej, infrastruktury rekreacyjno-turystycznej oraz oryginalne przedsięwzięcia kulturalne, które z jednej strony powinny przełożyć się na wzrost zainteresowania Gminą wśród potencjalnych odwiedzających (mieszkańcy aglomeracji szczecińskiej i gorzowskiej, turyści kwalifikowani – zainteresowani oryginalnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi oraz rekreacyjnymi, itp.), a z drugiej strony przyczynić się do wzrostu zamożności mieszkańców i w konsekwencji wykreować wewnętrzny popyt na rynku. Ten zaś ma szansę stanowić podstawowe uzasadnienie dla podejmowania różnych działalności gospodarczych, zorientowanych na ponadlokalnych nabywców, w tym świadczących usługi rynkowe w ramach przemysłów czasu wolnego. Oryginalność walorów Gminy Chojna (Dolina Odry, krajobraz, warunki przyrodnicze) nie gwarantują samoistnego rozwoju turystyki i rekreacji. Walory te w konkurencji z ośrodkami turystycznymi o rozpoznawalnej i uznanej marce nie mają odpowiedniej siły przebicia na rynku. Jednak Chojna może zbudować bardzo atrakcyjną ofertę rekreacyjno-kulturową oraz weekendową. Powinna ona zawierać kilka znaczących wyróżników zorientowanych na odbiorców różnego rodzaju: turystyka aktywna i rekreacja – dla uprawiających jazdę na rowerach, wędrowki piesze i inne formy aktywnego spędzania czasu wolnego; turystyka kulturowa – dla osób zapoznających się z kulturą lokalną, kuchnią lokalną i produktami lokalnymi; agroturystyka – z wykorzystaniem tradycyjnego rolnictwa, lokalnych produktów rolnych, obrzędów związanych z cyklem prac rolniczych (np.: coroczne Dożynki). Wyzwaniem w tym zakresie jest przyciąganie inwestorów i tworzenie nowoczesnej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, rewitalizacja bazy już istniejącej i przywracanie do życia obiektów wymagających renowacji (takich jak: szlaki turystyczne, trasy rowerowe, obszary rekreacyjne, itp.). Oryginalność niektórych produktów lokalnych, jakie mogą być przedmiotem

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

konsumpcji dla mieszkańców, turystów, inwestorów, czy codziennie przybywających na obszar Gminy, powinna być traktowana jako ważny argument w działaniach promocyjnych. Drugim wątkiem tego wyzwania jest rozwój innych branż gospodarczych, nieturystycznych – usługi, drobna produkcja przemysłowa. Trudności związane z realizacją tej części wyzwania polegają na barierach natury przestrzennej – mało przygotowanych terenów inwestycyjnych, występowanie obszarów zalewowych, rozdrobnienie gruntów i skomplikowane kwestie własnościowe, itp. Niemniej jednak należy dążyć do planowania stref dla rozwoju gospodarczego na terenie Gminy.

Mimo znaczących trudności w zakresie planowania i organizowania stref aktywności gospodarczej, należy projektować działania w zakresie scalania gruntów, rozwiązywania kwestii własnościowych, angażowania właścicieli prywatnych do tworzenia stref inwestycyjnych.

9. Wizja i misja rozwoju Gminy Chojna

Wizja rozwoju Gminy Chojna stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie 2027 roku. Określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota Gminy, tj. władze samorządowe oraz ich partnerzy (lokalni oraz ponadlokalni), wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel, do jakiego zmierza Gmina. Wskazuje ona zasadniczy kierunek podejmowanych działań.

WIZJA „GMINA CHOJNA 2027”

W 2027 roku Gmina Chojna w pełni korzysta ze swojego transgranicznego położenia, przyciągając inwestorów do przygotowanych stref aktywności gospodarczej, generujących nowe, stabilne miejsca pracy. Rozwija się rolnictwo, zarówno w aspekcie nowoczesnej produkcji towarowej, jak i tradycyjnego gospodarowania, dostarczającego produkty lokalne i zdrową żywność do dużych rynków zbytu. Gmina ma uporządkowaną sferę środowiskową przygotowaną na skutki zmian klimatycznych, a atrakcyjne warunki środowiskowe są bazą dla stopniowego rozwoju infrastruktury i oferty turystyczno-rekreacyjnej oraz kulturalnej, opartej na tradycjach lokalnych. Rozwój infrastruktury komunalnej oraz doskonalenie usług publicznych przynosi korzyści w postaci zwiększenia standardów życia mieszkańców i nowego osadnictwa.

Misja jest nadrzędnym celem rozwoju Gminy Chojna. Określa ona również rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej. Zgodnie z misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią/ Programem Rozwoju Gminy Chojna, a podejmowanych przez różnych aktorów życia społecznego i gospodarczego – liderów lokalnych, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorców, grupy nieformalne mieszkańców. Ponadto władze samorządowe są także realizatorem własnych projektów (leżących w zadaniach własnych oraz we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego), zmierzających do rozwoju Gminy Chojna, upowszechniania jej walorów, ułatwiania współpracy partnerów lokalnych i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

MISJA ROZWOJU GMINY CHOJNA

Gmina Chojna stanowi dobre miejsce do pracy i życia. Pozwala na to jej zagospodarowanie, wykorzystujące niezwykle walory przyrodnicze i położenie. Gmina Chojna to wspólnota historii, teraźniejszości i przyszłości oparta na dziedzictwie i poszanowaniu środowiska naturalnego zagrożonego skutkami zmian klimatu

10. Plan operacyjny (projekty i programy Gminy Chojna)

Priorytety wyszczególnione w Strategii/ Programie wynikają z przyjętej wizji rozwoju Gminy Chojna do 2027 roku i zdefiniowanych wyzwań rozwojowych. Ze względu na stwarzanie w perspektywie długookresowej największych możliwości wzrostu, uznane one zostały za najważniejsze. Wyodrębniono zatem cztery obszary priorytetowe, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

PRIORYTET 1.	GOSPODARKA LOKALNA NA MIARĘ XXI WIEKU
PRIORYTET 2.	ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH
PRIORYTET 3.	KAPITAŁ SPOŁECZNY, JAKOŚĆ I KOMFORT ŻYCIA
PRIORYTET 4.	NOWOCZESNE ZARZĄDANIE

Dla każdego z obszarów priorytetowych sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie 2027 roku), z którego wynikają cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki interwencji – kluczowe zadania i projekty do realizacji. Należy je traktować jako pewną propozycję, otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, określającą ogólne ramy koncentracji aktywności Strategia/ Programowej, finansowej oraz organizacyjnej całej wspólnoty Gminy Chojna w perspektywie długofalowej.

Ponadto, dla zapewnienia kontroli nad stopniem realizacji poszczególnych celów niniejszej Strategii/ Programu Rozwoju stworzono listę rekomendowanych mierników. Mierniki te są użyteczne przede wszystkim w czasie dokonywania monitoringu realizacji oraz aktualizacji dokumentu. Lista mierników stanowi bazową propozycję, która podczas prowadzenia procesów monitorowania i przeglądu strategicznego może być modyfikowana oraz uzupełniana – zgodnie z potrzebami jednostek wdrażających.

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Poniższy schemat prezentuje strukturę celów Strategii/ Programu Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027.

KONKURENCYJNA GOSPODARKA LOKALNA NA MIARĘ XXI WIEKU	ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH	KAPITAŁ SPOŁECZNY, JAKOŚĆ I KOMFORT ŻYCIA
<i>Cel strategiczny:</i> Podniesienie poziomu lokalnej przedsiębiorczości oraz atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Chojna	<i>Cel strategiczny:</i> Zachowanie lokalnych tradycji rolniczych i włączenie ich w obieg gospodarczy	<i>Cel strategiczny:</i> Doskonalenie jakości usług publicznych oraz wzmocnienie kapitału społecznego
Cel operacyjny I.1 Rozwój infrastruktury gospodarczej Cel operacyjny I.2 Rozwój przedsiębiorczości lokalnej Cel operacyjny I.3 System edukacji wspierający rozwój kapitału intelektualnego Cel operacyjny I.4 Rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego na terenie gminy Cel operacyjny I.5 Promocja walorów gospodarczych gminy	Cel operacyjny II.1 Zwiększenie konkurencyjności gospodarstw rolnych i dywersyfikacja działalności rolniczej Cel operacyjny II.2 Kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni dla spędzania czasu wolnego na obszarach wiejskich Cel operacyjny II.3 Odnowa wsi i zachowanie tradycji lokalnych	Cel operacyjny III.1 Zwiększenie dostępności do usług edukacyjnych na wysokim poziomie Cel operacyjny III.2 Rozwój oferty kulturalnej Cel operacyjny III.3 Dbłość o stan środowiska naturalnego Cel operacyjny III.4 Integrująca polityka społeczna Cel operacyjny III.5 Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego
NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE		
<i>Cel strategiczny:</i> Nowoczesne zarządzanie publiczne oraz współpraca samorządowa		
Cel operacyjny IV.1 Współpraca międzygminna i międzysektorowa Cel operacyjny IV.2 Sprawność administracyjna i rozwój społeczeństwa informacyjnego		

PRIORYTET I – KONKURENCYJNA GOSPODARKA LOKALNA NA MIARĘ XXI WIEKU

Cel strategiczny:

Podniesienie poziomu lokalnej przedsiębiorczości oraz atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Chojna

Strategia postępowania:

Jednym z celów rozwojowych Gminy Chojna jest budowanie pozycji miejsca atrakcyjnego dla inwestycji, wykorzystującego dostępność potencjalnych terenów do zagospodarowania i poziomu skomunikowania z otoczeniem. Jakość i konkurencyjność gospodarki (w tym lokalnej) jest dziś uzależniona nie tylko od warunków ekonomicznych oraz prawnych, ale również od jakości kapitału ludzkiego. Kapitał intelektualny jest sumą kapitału, jaki tworzą ludzie i instytucje, zewnętrznego wizerunku oraz wewnętrznych relacji społecznych. Umiejętne i pełne wykorzystanie tych atutów powinno prowadzić do nowego – strategicznego spojrzenia na obszary przewagi konkurencyjnej. Rozwój zależy od otwartości i gotowości do współpracy, jakości kadr gospodarki, poziomu przedsiębiorczości mieszkańców, uniwersalnych kwalifikacji pracowników, zdolności do tworzenia i absorpcji innowacji oraz zdolności do elastycznego reagowania na zachodzące na rynku pracy zmiany. Tym samym, edukacja w Gminie nie może rozwijać się bez uwzględnienia jej wpływu na lokalną gospodarkę, tworzące ją podmioty i ich kadry. Podobnie gospodarka nie może się rozwijać bez wzajemnych relacji w zakresie kierunków i jakości sfery edukacji oraz jakości lokalnego rynku pracy. Potrzebne jest zatem nowe podejście do wsparcia przedsiębiorczości i kształcenia postaw przedsiębiorczych, intensyfikacja współpracy i jej koordynacja w zakresie lepszego dopasowania systemu kształcenia do zmieniających się warunków społecznych oraz gospodarczych, a także uspołnianie współpracy pomiędzy sektorem gospodarczym i instytucjami rynku pracy. Służyć temu mają zintegrowane interwencje w zakresie edukacji, przedsiębiorczości i rynku pracy.

Szansą na rozwój Gminy Chojna jest inteligentne gospodarowanie i pomnażanie lokalnych zasobów (potencjałów) oraz umiejętne korzystanie z położenia względem głównych szlaków transportowych. Jednak, w długiej perspektywie, zwiększenie tempa rozwoju nie będzie możliwe bez tworzenia infrastruktury gospodarczej, stanowiącej między innymi o konkurencyjności Gminy i atrakcyjności inwestycyjnej. Niezbędne są również inwestycje, podnoszące zewnętrzną dostępność komunikacyjną Gminy Chojna, która stanowi jedną z podstawowych determinant rozwoju każdej jednostki samorządu terytorialnego.

Ważnym potencjałem rozwojowym Gminy są obszary wiejskie. Dobre warunki naturalne, odpowiedni poziom skomunikowania z otoczeniem, położenie względem dużych obszarów zurbanizowanych może w przyszłości stać się istotną szansą rozwojową dla Gminy

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

– rozwój nowych obszarów osadniczych i zwiększenie potencjału demograficznego, a co za tym idzie również gospodarczego.

Cele operacyjne:

I.1 Rozwój infrastruktury gospodarczej

I.2 Rozwój przedsiębiorczości lokalnej

I.3 System edukacji wspierający rozwój kapitału intelektualnego

I.4 Rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego na terenie gminy

I.5 Promocja walorów gospodarczych gminy

PRIORYTET I:

KONKURENCYJNA GOSPODARKA LOKALNA NA MIARĘ XXI WIEKU

Cel strategiczny:

Cel strategiczny: Podniesienie poziomu lokalnej przedsiębiorczości oraz atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Chojna

	Kierunki interwencji (kluczowe zadania)	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy
I.1.1	<p>Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem potencjalnych stref przemysłowo-gospodarczych</p> <p><i>Korzystne położenie komunikacyjne gminy może stanowić o jej znaczącej atrakcyjności inwestycyjnej. Kluczowym czynnikiem przyciągającym potencjalnych inwestorów mogą być strefy aktywności gospodarczej, czyli specjalnie wydzielone i przygotowane do inwestycji obszary, charakteryzujące się uzbrojeniem technicznym. Rolą władz gminy w tym obszarze jest właściwa polityka przestrzenna, uwzględniająca scalanie gruntów, włączanie gruntów będących w posiadaniu przedsiębiorców do stref gospodarczych, zmiany przeznaczenia gruntów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, itp. Ważne jest również zagospodarowywanie już istniejących terenów inwestycyjnych.. Kolejna perspektywa finansowa Unii Europejskiej (lata 2021-2027) będzie promowała zadania z tego zakresu.</i></p>	Gmina	Gmina	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje NGO
I.1.2	<p>Rozwój infrastruktury technicznej w wyznaczonych strefach aktywności gospodarczej</p>	Gmina	Gmina	Prywatni właściciele gruntów

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Atrakcyjnymi terenami inwestycyjnymi Gminy są obszary dobrze skomunikowane. W związku z powyższym kluczowym czynnikiem przyciągającym potencjalnych inwestorów mogą być specjalnie wydzielone i przygotowane do inwestycji grunty, charakteryzujące się uzbrojeniem technicznym. Kluczową rolą władz gminy w tym obszarze jest właściwa polityka infrastrukturalna (uzbrajanie terenów) z wykorzystaniem środków zewnętrznych, które na takie cele będą dostępne w najbliższych kilku latach.

I.1.3	Wspieranie prywatnych właścicieli gruntów w tworzeniu stref aktywności gospodarczej (pomoc merytoryczno-organizacyjna, scalanie gruntów)	Gmina	Gmina	Prywatni właściciele gruntów
	<i>Ograniczony zasób terenów samorządowych, rozdrobnienie gruntów to bariery niesprzyjające organizowaniu zwartych stref gospodarczych. Szczególnie ograniczony zasób terenów gminnych nadających się pod zainwestowanie gospodarcze stwarza duże trudności w tym zakresie. Kolejna perspektywa finansowa na lata 2021-2027 przewiduje mechanizmy współpracy z lokalnymi partnerami prywatnymi w tym zakresie, co dla Zachodniopomorskiego (jako regionu o największym rozdrobnieniu gruntów) jest kwestią fundamentalną. Narzędzia w postaci wykupów gruntów przez samorząd, przejmowanie gruntów Skarbu Państwa, wymiana oraz dzierżawa będą uzasadnionymi elementami projektów tworzenia stref aktywności gospodarczej.</i>			
I.1.4	Doskonalenie standardów obsługi inwestorów	Gmina	Gmina	-
	<i>Działanie ma na celu organizację skutecznego systemu przyciągania inwestorów do planowanych i rozwijanych stref aktywności gospodarczej. Rolą gminy jest wprowadzanie przyjaznej ścieżki administracyjnej dla inwestorów oraz pomoc w zakresie pokonywania trudności natury biurokratycznej.</i>			
I.2.1	Współpraca z organizacjami regionalnymi prowadzącymi fundusze pożyczkowe i poręczeniowe dla przedsiębiorców – dostępność narzędzi finansowych dla lokalnych przedsiębiorstw	Gmina	Gmina	Instytucje otoczenia biznesu (IOB)

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Jednym z efektywniejszych narzędzi wsparcia i stymulowania lokalnej przedsiębiorczości są zwrotne narzędzia finansowe. Rolą gminy powinno być nawiązywanie współpracy z instytucjami otoczenia biznesu, oferującymi różnorodne formy wsparcia finansowego. Dostępność instrumentów pożyczkowych i poręczeniowych oraz wiedza z zakresu efektywnego wykorzystania tych narzędzi stanowić powinna istotną formę wsparcia rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy – szczególnie dla małych i mikro-firm, które najczęściej nie spełniają warunków bankowych w zakresie korzystania z kredytów i pożyczek.

I.2.2	<p>Współpraca z Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB) w zakresie poszerzania oferty szkoleń, informacji i doradztwa dla lokalnych przedsiębiorców – nowa perspektywa finansowa UE 2021-2027</p>	Gmina	Gmina	Instytucje otoczenia biznesu (IOB), organizacje pozarządowe
	<p><i>Kluczowym narzędziem rozwiązywania problemów związanych z bezrobociem i niskimi wskaźnikami przedsiębiorczości jest aktywne stymulowanie przedsiębiorczości mieszkańców i wspieranie zatrudnienia. Zadaniem władz gminy w tym zakresie jest wspieranie działań doradczych i szkoleniowych w zakresie przedsiębiorczości, oferowanych najczęściej przez organizacje pozarządowe oraz instytucje otoczenia biznesu.</i></p>			
I.2.3	<p>Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz zdobywania nowych kwalifikacji przez mieszkańców gminy</p>	Gmina	Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, zrzeszenia przedsiębiorców z subregionu
	<p><i>Dynamicznie zmieniająca się sytuacja na rynku pracy, szczególnie w zakresie stosowania nowych technologii w procesie produkcji oraz dostarczania usług, a także zmieniające się gusta i preferencje klientów wymagają ciągłego dostosowywania wiedzy i umiejętności do zmieniających się oczekiwań i potrzeb pracodawców. Ważne jest budowanie świadomości mieszkańców w zakresie potrzeby ciągłej edukacji i podnoszenia umiejętności, a w przypadku istotnych zmian strukturalnych na rynku pracy, przekwalifikowania się i nauki nowego zawodu. Nie mniej ważne jest budowanie świadomości przedsiębiorców w zakresie konieczności wspierania aktywności edukacyjnej pracowników.</i></p>			
I.2.4	<p>Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz integracji lokalnego środowiska gospodarczego (np. wspieranie powołania organizacji skupiającej lokalnych przedsiębiorców)</p>	Gmina	Gmina	Przedsiębiorcy lokalni, instytucje otoczenia biznesu (IOB), organizacje pozarządowe

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Zdecydowana większość firm to podmioty małe lub mikro. W sytuacji tej pożądane jest wspieranie tworzenia samorządu gospodarczego i organizacji pozarządowych działających na rzecz przedsiębiorczości lokalnej. Inicjatywy takie oczywiście muszą być podejmowane oddolnie, przez zainteresowanych przedsiębiorców. Z pewnością nie jest rolą gminy tworzenie takich struktur. Jednak może ona wspierać podobne działania, zachęcać i inicjować. Korzyści wynikające z funkcjonowania struktur gospodarczych są istotne dla rozwoju gospodarczego całej gminy. Mali przedsiębiorcy zyskują zinstytucjonalizowaną reprezentację własnych interesów i oczekiwań, a władze samorządowe partnera do działań w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na cele związane z rozwojem szeroko rozumianej przedsiębiorczości, co będzie niezwykle ważne w nowej perspektywie finansowej 2021-2027.

<p>I.3.1</p>	<p>Zwiększenie zakresu i poziomu doradztwa w szkołach dotyczącego efektywnego przygotowania młodzieży do kariery zawodowej (właściwe wybory dalszej ścieżki edukacji)</p> <p><i>Obserwowana sytuacja na regionalnym rynku pracy wskazuje na niewłaściwe wybory kolejnych etapów kształcenia co skutkuje dużym odsetkiem bezrobocia wśród osób młodych i małą liczbą osób o odpowiednich kompetencjach. Brak wiedzy o zawodach i profesjach, brak informacji o własnych predyspozycjach zawodowych, brak systemowego doradztwa w zakresie kariery zawodowej są jednymi z większych bolączek krajowego systemu oświaty. Należy dążyć do wypracowania własnego, lokalnego systemu przygotowania młodzieży do kariery zawodowej. System ten musi rozpoczynać działalność wśród dzieci oraz młodzieży szkolnej. To od tego etapu kształcenia i wyborach kolejnej szkoły zależy praktycznie przyszłość młodych ludzi. Niewłaściwy wybór szkoły ponadpodstawowej rzutuje na całą karierę zawodową. W systemie tym powinny uczestniczyć placówki oświatowe, służby zatrudnienia, doradcy. System musi mieć charakter stały, nie mogą być to pojedyncze spotkania całej klasy z doradcą zawodowym.</i></p> <p>Doskonalenie w szkołach gminnych programów z zakresu przedsiębiorczości – zajęcia aktywne, gry symulacyjne, kontakt z przedsiębiorcami</p>	<p>Placówki oświatowe</p>	<p>Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej</p>	<p>Gmina Chojna, przedsiębiorcy, Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, organizacje pozarządowe</p> <p>Gmina Chojna, przedsiębiorcy, Powiatowy Urząd Pracy, Biblioteka Publiczna, organizacje pozarządowe</p>
---------------------	---	---------------------------	--	--

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Przedsiębiorczość stanowi wg Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego DO ROKU 2030. jedną z kompetencji kluczowych, która wymaga znacznego wzmocnienia wśród młodych pokoleń. Definiowana jest jako niezbędna dla młodych ludzi do ich samorealizacji, rozwoju osobistego, aktywności i zatrudnienia. Celem kierunku jest rozwój tych kompetencji wśród dzieci i młodzieży począwszy od szkoły podstawowej. Włączenie treści niezbędnych do rozwoju kompetencji kluczowych winno odbywać się od początku procesu kształcenia. Stosowanie metod aktywnych w tym procesie, takich jak: gry symulacyjne, kontakt z przedsiębiorcami, zajęcia z doradcami zawodowymi, konkursy, wizyty w firmach lokalnych, instytucjach, bankach oraz warsztaty edukacyjne znacznie uatrakcyjniają proces nauczania przedsiębiorczości w oczach młodych ludzi.

1.3.3	Wspieranie uczniów szczególnie uzdolnionych	Placówki oświatowe	Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej	Gmina Chojna, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe
	<i>Celem kierunku interwencji jest wspieranie najzdolniejszych uczniów na wszystkich poziomach edukacji tak, aby efektywnie motywować młodych mieszkańców gminy Chojna do jeszcze większego rozwoju zainteresowań naukowych i pasji.</i>			
1.3.4	Rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej, przy szczególnym uwzględnieniu kształcenia kompetencji kluczowych	Placówki oświatowe	Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej	Gmina Chojna, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, instytucje kultury
	<i>Kompetencje kluczowe definiowane są jako te, które niezbędne są osobom do ich samorealizacji, rozwoju osobistego, aktywności obywatelskiej, integracji społecznej i zatrudnienia. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 zalicza do nich m.in.: językowe, matematyczne, naukowo-techniczne, informatyczne, społeczne i obywatelskie, przedsiębiorczości, świadomości i ekspresji kulturowej. Stanowią one połączenie wiedzy, umiejętności i postaw obywateli. Celem kierunku jest rozwój kompetencji kluczowych mieszkańców gminy Chojna począwszy od szkoły podstawowej. Włączenie treści niezbędnych do rozwoju kompetencji kluczowych winno odbywać się od początku procesu kształcenia.</i>			
1.3.5	Organizacja szerokiego wachlarza zajęć pozalekcyjnych i konkursów przedmiotowych pogłębiających wiedzę i rozwijających zainteresowania uczniów	Placówki oświatowe	Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej	Gmina Chojna, organizacje pozarządowe, instytucje kultury
	<i>Kontynuowanie działań z zakresu doskonalenia systemu zajęć pozalekcyjnych, rozwijających umiejętności i kreujących nowe kompetencje uczniów. Stosowanie aktywnych metod kształtujących kreatywność, dążenie do osiągnięcia celów. Prezentowanie osiągnięć rodzicom – współuczestnictwo w procesie wychowawczym i edukacyjnym.</i>			

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

I.3.6	<p>Współpraca z placówkami edukacyjnymi i innymi samorządami w kreowaniu kierunków kształcenia zawodowego dostosowanych do lokalnego rynku pracy</p> <p><i>Atrakcyjność i efektywność lokalnej gospodarki zależy w istotnym stopniu od możliwości i kosztów pozyskania pracowników. Wspieranie rozwoju lokalnego powinno zatem opierać się na ścisłej współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, której efektem będą zmiany polityki szkoleniowej na poziomie metod kształcenia zawodowego, pozwalające dostosowywać kompetencje i umiejętności mieszkańców do konkretnego zapotrzebowania lokalnych pracodawców. Istotnym elementem pakietu działań edukacyjnych powinno być kształcenie praktyczne w miejscu pracy. Mimo, iż kształcenie zawodowe nie leży w bezpośrednich kompetencjach samorządu gminnego, to powinien on mieć wpływ na dostosowywanie kierunków kształcenia do specyfiki gospodarki lokalnej i potrzeb własnych przedsiębiorców. W tym zakresie niezbędna jest współpraca z organami prowadzącymi szkoły zawodowe, przedsiębiorcami, a także uczestnictwo w projektach z tego zakresu.</i></p>	Starostwo Powiatowe w Gryfinie	Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, placówki oświatowe, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, organizacje pozarządowe
I.4.1	<p>Współpraca międzygminna w zakresie optymalnego skomunikowania lokalnej sieci drogowej z droga ekspresową S3 oraz drogami krajowymi i wojewódzkimi, w tym budowa obwodnic miejscowości</p> <p><i>Kierunek interwencji ma na celu monitorowanie rozbudowy głównego układu komunikacyjnego i połączenia go z układami lokalnymi, co ma zagwarantować odpowiednie skomunikowanie gmin. Będzie to miało wpływ na komfort życia mieszkańców, nowe osadnictwo oraz zagospodarowanie inwestycyjne. Głównie chodzi o skomunikowanie lokalnych układów drogowych z drogami krajowymi oraz wojewódzkimi.</i></p>	Zarządcy dróg	Gmina	Gminy z terenu subregionu, Starostwo Powiatowe
I.4.2	<p>Budowa, modernizacja i przebudowa dróg gminnych do parametrów normatywnych, w tym budowa obwodnic miejscowości</p>	Zarządcy dróg, Gmina	Gmina	-

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Modernizacja dróg gminnych oraz rozbudowa lokalnego układu komunikacyjnego jest ważnym zadaniem dla otwierania nowych terenów inwestycyjnych, turystycznych i osadniczych. Działania z tego zakresu pozwolą na wykorzystanie szans związanych z dogodnym położeniem Chojny dla zwiększenia zainwestowania gospodarczego oraz poprawy komfortu życia. W zakres niniejszego kierunku interwencji wchodzi również budowa obwodnic miejscowości na terenie gminy, w tym realizowana południowa obwodnica Gminy.

I.4.3	Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów zagospodarowania inwestycyjnego	Gmina	Gmina	Inwestorzy
	<i>Szczególnie istotną kwestią dla rozwoju lokalnego jest realizacja inwestycji drogowych w celu otwierania nowych terenów inwestycyjnych – gospodarczych, mieszkaniowych. Działania z tego zakresu pozwolą na wykorzystanie szans związanych z dogodnym położeniem Gminy j oraz poprawią poziom standardów zamieszkiwania na terenie gminy.</i>			
I.4.4	Budowa miejsc parkingowych oraz kształtowanie systemu zbiorowego transportu publicznego	Starostwo Powiatowe w Gryfinie	Gmina	Przewoźnicy prywatni
I.4.5	<i>Rozwój miejsc parkingowych w miejscach silnie zurbanizowanych, przy obiektach użyteczności publicznej oraz miejscach atrakcyjnych rekreacyjnie jest jedną z potrzeb na terenie gminy Chojna. Zadanie to uwzględnia również instalację stojaków parkingowych na rowery. Prywatny transport zbiorowy zapewnia komunikację pasażerską z głównymi ośrodkami miejskimi w otoczeniu. Dostosowanie rozkładów jazdy przewoźników do potrzeb społeczności lokalnej jest istotną kwestią publiczną. Szczególnie dotkliwa jest sytuacja niektórych terenów wiejskich, które ze względu na niską opłacalność przewozów pasażerskich z ich obszaru, narażone są na wykluczenie komunikacyjne. Zadanie ma na celu optymalizowanie rozkładów jazdy i wpływanie na przewoźników publicznych i prywatnych w zakresie dostosowywania rozkładów do potrzeb społecznych.</i>			
I.5.1	Budowa i modernizacja ciągów pieszych oraz rowerowych o charakterze komunikacyjnym	Gmina	Gmina	Gminy sąsiednie, Starostwo Powiatowe Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Kierunek interwencji ma na celu prowadzenie analizy możliwości (technicznych, finansowych) budowy dróg rowerowych o charakterze komunikacyjnym przy każdorazowej budowie nowej drogi samochodowej lub ciągu pieszego oraz przy gruntowych modernizacjach dróg samochodowych i ciągów pieszych. Działanie te mają na celu usprawnienie lokalnego układu komunikacyjnego, odciążenie dróg oraz propagowanie zdrowego stylu życia. Budowa nowych ciągów pieszych oraz modernizacja już istniejących ma na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa na terenie gminy oraz standardów zamieszkiwania. Działania te służą również poprawie estetyki i ładu w przestrzeni publicznej.

Uszczegółowienie: w przedmiotowych zakresach przewidziano następujące rozwiązania projektowe:

a. remonty i modernizacje dróg gminnych oraz ciągów dla pieszych w Chojnie tym m.in.:

- ul. Dojazdowa,
- ul. Owocowa,
- ul. Słowackiego,
- ul. Słoneczna, -
- ul. Chopina,
- ul. Paderewskiego,
- ul. Poznańska,
- ul. Gdańska,
- ul. Matejki,
- ul. Pływacka,
- ul. Łucznicza,
- ul. Łyżwiarska.

b. oraz w sołectwach:

- Mętno,
- Czartoryja,
- Krzymów,
- Godków – Kaliska – Chojna,
- Jelonki – Brwice,
- Narost,
- Nawodna,
- Graniczna,
- Grzybno.

Opracowanie kompleksowej oferty inwestycyjnej gminy

Gmina

Gmina

Właściciele gruntów inwestycyjnych

1.5.2

Opracowanie i aktualizowanie bazy działek i obiektów przeznaczonych do zainwestowania gospodarczego na terenie gminy, po uprzednim zaktualizowaniu planów zagospodarowania przestrzennego. Oferta powinna mieć charakter przygotowanej dla inwestora propozycji inwestycyjnej – pakiety ofert z informacją o parametrach technicznych gruntów inwestycyjnych, własności, przeznaczeniu, dostępu do infrastruktury, itp.

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

**Współpraca z podmiotami
organizującymi kooperację
międzynarodową oraz mediami
w zakresie uczestnictwa w targach
i misjach gospodarczych oraz
nawiązywania kontaktów
gospodarczych**

Gmina

Gmina

Gminy powiatu gryfińskiego,
Starostwo Powiatowe,
przedsiębiorcy,
Zachodniopomorska Agencja
Rozwoju Regionalnego,
media branżowe

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Proponowane mierniki realizacji w PRIORYTECIE I:

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji	Dyspozycja danych	Źródło danych
Cel operacyjny I.1 Rozwój infrastruktury gospodarczej	Powierzchnia terenów gminnych wydzielonych pod strefy aktywności gospodarczej na terenie Gminy	Urząd Miejski w Chojnie	Plan zagospodarowania przestrzennego
	Liczba inwestorów działających w strefach aktywności gospodarczej gminy	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
	Udział dochodów z CIT w dochodach gminy ogółem	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
Cel operacyjny I.2 Rozwój przedsiębiorczości lokalnej	Liczba nowych podmiotów gospodarczych rejestrowanych na terenie gminy	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej	Rejestr CEIDG
	Stosunek liczby nowych działalności gospodarczych rejestrowanych na terenie gminy do podmiotów wyrejestrowywanych	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej	Rejestr CEIDG
	Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy	PUP w Gryfinie	Raporty okresowe PUP
Cel operacyjny I.3 System edukacji wspierający rozwój kapitału intelektualnego	Wyniki egzaminów na zakończenie szkoły podstawowej	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu	Ewidencje KO
	Edukacyjna wartość dodana	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu	Ewidencje KO
Cel operacyjny I.4 Rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego na terenie gminy	Średni czas przejazdu z Chojny do Szczecina – drogowy transport publiczny	Przewoźnicy	Rozkłady jazdy
	Długość zmodernizowanych dróg [km] różnych kategorii na terenie gminy	Zarządcy dróg	Ewidencje zarządców dróg
	Długość [km] nowych i zmodernizowanych ciągów pieszych i tras rowerowych na terenie gminy	Zarządcy dróg	Ewidencje zarządców dróg

39 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Cel operacyjny I.5 Promocja walorów gospodarczych gminy	Liczba imprez targowych i wystawienniczych z udziałem oferty Gminy Chojna	UM w Chojnie	Dane własne
	Stopień zagospodarowania istniejących stref aktywności gospodarczej na terenie gminy	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne

PRIORYTET II – ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

Cel strategiczny:

Zachowanie lokalnych tradycji rolniczych i włączenie ich w obieg gospodarczy

Strategia postępowania:

Nowy okres Programowania Unii Europejskiej (lata 2021-2027), w ramach wspólnej gospodarki rolnej, przewiduje finansowanie działań z zakresu przekształcania i unowocześniania rolnictwa oraz przetwórstwa, ale również zachowania lokalnych tradycji rolniczych i włączania ich w obieg gospodarczy.

Na terenie gminy Chojna istnieją stosunkowo dobre warunki dla rozwoju rolnictwa. Co prawda na przeważającym obszarze klasy bonitacyjne gleb zaliczane są do niskich, jednak czyste środowisko naturalne, tradycje rolnicze, duży areał gruntów rolnych i stosunkowo duża średnia powierzchnia gospodarstw w skali Zachodniopomorskiego, czyni tę dziedzinę istotną w lokalnej gospodarce. Na terenie gminy można zaobserwować dwa kierunki rozwoju rolnictwa, które wydają się perspektywiczne. Pierwszy z nich to produkcja towarowa, intensywna, oparta o średnie i duże gospodarstwa. Nie jest ich dużo, jednak postępujące działania w zakresie dzierżaw ziemi, skupowania gruntów rolnych, realizowane indywidualnie przez rolników, wykształcają grupę gospodarstw działających rynkowo. Gospodarstwom tym niezbędne są stałe podnoszenie wydajności i unowocześnianie metod produkcyjnych. Zależne są również od warunków rynkowych, dotyczących popytu i cen na produkcję rolniczą. Ponadto stopniowo rozwija się również dziedzina przetwórstwa produktów rolnych. Drugi kierunek to utrzymanie i rozwój rolnictwa tradycyjnego, bazującego na tradycyjnych metodach upraw i hodowli, dostarczających produkty ekologiczne (produkcja żywności wysokiej jakości) oraz uprawiających hodowlę rodzimych i ginących ras. Niebagatelnego znaczenia nabiera popyt na regionalne i lokalne produkty, które z jednej strony mogą stać się alternatywnym źródłem działalności rolniczej, a z drugiej wzbogacają ofertę turystyczną i promocję Gminy. Wykorzystanie atutów terenu w tym kierunku będzie możliwe wyłącznie dzięki dobrej organizacji producentów i wspólnym działaniom.

Gmina Chojna posiada potencjał w zakresie z hodowli bydła, produkcji mleka i mięsa oraz uprawy. Na jej terenie występują obszary o korzystnych warunkach do rozwoju tych branż, chociaż ze względu na niską opłacalność produkcji i coraz rzadsze podejmowanie pracy na roli przez młode pokolenia, obecnie nie stanowią one atrakcyjnych gałęzi gospodarczych. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż wiele z gospodarstw rolnych zajmuje powierzchnię niewystarczającą do zapewnienia odpowiedniego poziomu dochodów oraz rozwoju produkcji specjalistycznej. Mała skala produkcji ogranicza im również możliwości realizowania postępu technologicznego, zarówno z powodów finansowych, jak również technicznych. Sposobem na wyjście z tej niekorzystnej sytuacji jest łączenie się w grupy producenckie i marketingowe. Takie grupy mają o wiele większą szansę na wzmocnienie ich

41 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

pozycji przetargowej na rynku. Ponadto jedynie zrzeszeni, a nie pojedynczy producenci mogą liczyć na rejestrację produktu lokalnego.

Alternatywnym rozwiązaniem dla małych gospodarstw jest rozwój ich działalności w kierunku produkcji żywności wysokiej jakości (ekologicznej, bez dodatków środków chemicznych), połączone ze współpracą w tym zakresie z gospodarstwami agroturystycznymi.

Niezwykle ważne są również działania z zakresu dywersyfikacji działalności rolniczej oraz wspierania przedsiębiorczości wśród społeczności lokalnej. Zadania te można finansować ze środków zewnętrznych, a ich skuteczność powinna przejawiać się między innymi w zwiększaniu działalności gospodarczych zakładanych przez mieszkańców gminy.

Zachowanie tradycji rolniczych na terenie gminy Chojna powinno przejawiać się również w kontynuowaniu działań dotyczących odnowy przestrzeni publicznych w centrach miejscowości wiejskich, zachowaniu lokalnych tradycji, sztuki ludowej i dziedzictwa kulturowego.

Cele operacyjne:

I.1 Zwiększenie konkurencyjności gospodarstw rolnych i dywersyfikacja działalności rolniczej

I.2 Kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni dla spędzania czasu wolnego na obszarach wiejskich

I.3 Odnowa wsi i zachowanie tradycji lokalnych

PRIORYTET II:

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

Cel strategiczny: Zachowanie lokalnych tradycji rolniczych i włączenie ich w obieg gospodarczy

	Kierunki interwencji (kluczowe zadania)	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy
II.1.1	<p>Propagowanie innowacyjnych rozwiązań w produkcji rolnej oraz nowoczesnych metod upraw i hodowli</p> <p><i>Realizacja kierunku interwencji poprzez pomoc rolnikom w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w produkcji rolnej, nowoczesnych metod upraw i hodowli oraz doradztwa w zakresie zmian strukturalnych w rolnictwie. Mieszczą się tu również działania w zakresie pomocy doradczej dot. pozyskiwania środków na modernizację i specjalizację rolnictwa, scalanie gruntów rolnych, unowocześnianie produkcji rolnej oraz rozwój przetwórstwa, a także działania szkoleniowe. Kierunek interwencji posiada szczególne znaczenie dla zorganizowanych grup rolniczych, ale również dla pojedynczych producentów.</i></p>	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Gmina	Producenci, Izby Rolnicze
II.1.2	<p>Promocja i wsparcie dla postępu biologicznego w rolnictwie, w tym m.in. dla hodowli ras lokalnych, uprawy rzadkich (lokalnych) odmian owoców, itp.</p>	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Gmina	Producenci, Izby Rolnicze

43 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Alternatywą dla mniejszych gospodarstw na terenie gminy Chojna jest wsparcie dla tradycyjnych metod gospodarowania, które na dzień dzisiejszy zanikają (ze względu na niską opłacalność, duże nakłady pracy, itp.). Jednak wspólna gospodarka rolna UE promuje działania w zakresie powrotu do gospodarowania w zgodzie ze środowiskiem naturalnym, przywracania dawnych, tradycyjnych (lokalnych) lub rzadkich upraw, czy też hodowli ras lokalnych. Kierunek interwencji ma na celu realizację projektów z tego zakresu, ze wsparciem środków zewnętrznych. Powodzenie działań i ich trwałość uzależniona jest od popytu na produkty lokalne i tradycyjne, który obecnie na terenie dużych aglomeracji miejskich przyrasta w szybkim tempie. Potrzebne są również działania w zakresie organizacji tego typu produkcji, marketingu, sprzedaży, itp. – które zdecydowanie łatwiej realizować w grupach zorganizowanych. Na terenie gminy Chojna z pewnością można mówić o warunkach dla wdrażania tego typu działań w zakresie hodowli lokalnych ras bydła rzeźnego i trzody chlewnej, produkcji mleka, produkcji sadowniczej i owoców miękkich, produkcji roślin przemysłowych, warzyw, ziół i roślin leczniczych.

II.1.3	Wspieranie rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu produktów lokalnych	Gmina	Gmina	Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Izby Rolnicze, Koła Gospodyń Wiejskich, organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania

Rozwój rolnictwa ekologicznego (produkcja naturalnych i zdrowych produktów) stanowi pewną alternatywę dla rozdrobnionego rolnictwa, nieposiadającego warunków dla upraw wysokotowarowych. Działania z tego zakresu również zależą od popytu na te produkty, który jednak z roku na rok rośnie (w dużych ośrodkach miejskich). Świadczyć o tym mogą inwestycje otwierane w Szczecinie (targowiska oferujące produkty ekologiczne, giełdy, stoiska w hipermarketach, itp.). Prowadzenie gospodarstwa ekologicznego jest obciążone skomplikowanymi procedurami dochowania warunków produkcji, utrzymywania certyfikatów. Jednak niniejszy kierunek interwencji odnosi się nie tylko do gospodarstw certyfikowanych, ale w ogóle do produkcji rolnej niestosującej środków chemicznych i wytwarzających produkty metodami tradycyjnymi. Barię jest ograniczenie prawne uniemożliwiające sprzedaż bezpośrednią z gospodarstwa rolnego produktów przetworzonych (np. dżemów, marynat, wyrobów wędliniarskich, serów, przetworów nabiałowych, itp.). W ostatnim czasie powstają rządowe projekty łagodzące te ograniczenia, które być może w najbliższej przyszłości umożliwią wykorzystanie tego ogromnego potencjału terenów wiejskich. Działania te również powinny się opierać na formach stowarzyszeniowych rolników.

W ramach niniejszego kierunku interwencji mieszczą się również działania z zakresu rozwoju przetwórstwa produktów rolnych. Rolą gminy jest tu wspieranie tego procesu poprzez tworzenie warunków do lokalizacji tego typu działalności (plan zagospodarowania przestrzennego, grunty inwestycyjne, uzbrojenie, itp.). Modernizacja targowiska miejskiego w Chojnie wpłynąć ma na promocję lokalnych produktów rolnych.

II.1.4	Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu scalania gruntów	Starostwo Powiatowe w Gryfinie	Gmina	Rady sołeckie, rolnicy, ARiMR, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Izby Rolne

44 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Działania w zakresie przestrzennego porządkowania gruntów będą istotnym kierunkiem w nowej perspektywie finansowej do 2027 r. Przedsięwzięcia te mają na celu tworzenie większych, zwartych i dobrze skomunikowanych obszarów funkcjonalnych na terenie gmin, w tym o funkcjach rolniczych. Należy monitorować potrzeby w tym zakresie na terenie gminy Chojna oraz włączać jej obszar do planowanych projektów z tego zakresu. Jest to fundament dla jakichkolwiek działań rozwojowych – produkcji rolnej, inwestycyjnych, turystycznych, itp. Stąd też, mimo trudności realizacyjnych (mentalność społeczności lokalnej), należy wskazywać na dobre pojedyncze przykłady z tego zakresu i korzystać ze środków zewnętrznych na te cele.

II.1.5 Wsparcie i inicjowanie łączenia się rolników w grupy producenckie, stowarzyszenia, spółdzielnie

	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Gmina	Rolnicy, ARiMR, Izby Rolne, Lokalna Grupa Działania
--	------------------------------	-------	---

Wzmocnieniem lokalnego rolnictwa i przetwórstwa może być zrzeszanie rolników w grupy producenckie, spółdzielnie i inne formy współdziałania. Zadania z tego zakresu są niezwykle trudne w realizacji i uzależnione od zainteresowania społeczności rolników. Jednak przykłady funkcjonujących grup rolniczych wskazują na ewidentne korzyści natury ekonomicznej. Ważną rolę władz lokalnych w tym zakresie jest wspieranie i propagowanie tych form stowarzyszeniowych.

II.1.6 Promowanie przedsiębiorczości w gospodarstwach rolnych, w tym wsparcie dla pozyskiwania środków zewnętrznych, podwyższanie kwalifikacji i doradztwo

	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Starostwo Powiatowe w Gryfinie, Powiatowy Urząd Pracy, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe, Izby Rolne, Lokalna Grupa Działania
--	------------------------------	------------------------------	---

Propagowanie wśród rolników możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na działania związane z unowocześnianiem produkcji, mechanizacją, wprowadzaniem nowych rozwiązań i metod gospodarowania, ale również w zakresie inwestycji przedsiębiorczych pozarolniczych. Wsparcie w postaci doradztwa, pomocy w sporządzaniu biznes planów i wniosków aplikacyjnych. Współpraca ze służbami odpowiedzialnymi za rynek pracy w zakresie rozwoju oferty usług dotyczących podnoszenia oraz zmiany kwalifikacji na różnych etapach życia – w powiązaniu z potrzebami regionalnego rynku pracy, a także w zakresie rozwoju pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego. Działania związane z udziałem w programach dotyczących wdrażania mechanizmów służących praktycznej nauce zawodu oraz poprawy jakości i efektywności usług w zakresie planowania i rozwoju kariery zawodowej oraz wspierania zatrudnienia. Istotna na tym polu jest również działalność organizacji pozarządowych i realizowane przez nie projekty z tego zakresu.

II.2.1 Rozwój małej architektury turystycznej na terenie gminy

	Gmina	Gmina	Lokalna Grupa Działania, inwestorzy prywatni, organizacje pozarządowe, Nadleśnictwo
--	-------	-------	---

45 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Kierunek interwencji przewiduje budowę na terenie gminy obiektów małej architektury turystycznej – w miejscach szczególnie atrakcyjnych pod względem turystyczno-rekreacyjnym, przy szlakach turystycznych, itp. Do elementów małej architektury turystycznej należą: pola biwakowe, miejsca odpoczynku, ławki, parkingi rowerowe, wieże i punkty widokowe, estrady plenerowe, miejsca biwakowe, place zabaw, siłownie na powietrzu, itp.

II.2.2	Wsparcie dla rozwoju bazy gastronomicznej na terenie gminy	Gmina	Gmina	Kapitał prywatny
	<i>Zadaniem Gminy jest tworzenie warunków przestrzennych i planistycznych w zakresie organizowania miejsc dla rozwoju tego typu infrastruktury oraz promocja walorów przyrodniczo-kulturowych.</i>			
II.2.3	Rewitalizacja istniejących i budowa nowych szlaków turystycznych, w tym ścieżek historyczno-przyrodniczych	PTTK, organizacje pozarządowe	Gmina	Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego, gminy sąsiednie, powiat gryfiński Lokalna Grupa Działania
	<i>Tereny gminy Chojna stanowią miejsca, w których zarówno turyści indywidualni jak i zorganizowani, mogą znaleźć ciszę, spokój i bezpośredni kontakt z naturą oraz miejsca aktywnego wypoczynku. Cmentarze wojenne, miejsca pamięci, duża liczba zabytków kultury i przyrody sprawia, że gmina jest atrakcyjna turystycznie. Działanie ma na celu modernizację istniejących szlaków turystycznych oraz wykreślenie i urządzenie w terenie zintegrowanych tras turystycznych: pieszych (w tym dla uprawiających nordic walking), rowerowych, biegowych, konnych, itp. Działania realizowane we współpracy z partnerami zewnętrznymi, m.in.: PTTK, Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego, gminy sąsiednie. W szczególności proponuje się następujące przedsięwzięcia:</i>			
	<i>1. Budowę ścieżek rowerowych,</i>			
	<i>2. Modernizacje, remonty i rozbudowy budynków świetlic wiejskich i zagospodarowanie terenów przyległych m.in. w Godkowie Osiedlu, Krzymowie, Mętnie, stanowiących między innymi lokalne centra wsparcia ruchu turystycznego.</i>			
II.2.4	Rozwijanie istniejących kompleksów sportowo-rekreacyjnych oraz budowa nowych obiektów poszerzających ofertę dla mieszkańców i turystów	Gmina	Gmina	Kluby sportowe, placówki oświatowe, kapitał prywatny

46 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

W ostatnich latach na terenie gminy Chojna zwiększyła się liczba nowoczesnych kompleksów sportowych, zapewniających infrastrukturę do uprawiania amatorskiego różnych dyscyplin sportowych. Należy kontynuować rozwój istniejących kompleksów (zarówno pod względem infrastrukturalnym – w miarę potrzeb, jak i ich oferty dla mieszkańców i turystów). Należy również wzmacniać uczestnictwo mieszkańców (w tym dzieci i młodzieży) w sporcie zorganizowanym – sekcje rejestrowane w związkach dyscyplin sportowych.

II.2.5	Wspieranie rozwoju bazy agroturystycznej	Gmina	Gmina	Rolnicy, organizacje turystyczne, Lokalna Grupa Działania Ośrodek Doradztwa Rolniczego
	<i>Mimo dogodnych warunków – tradycje rolnicze, czyste środowisko, walory turystyczno-rekreacyjne sprzyjające agroturystyce – społeczność lokalna w zbyt małym stopniu podejmuje tego typu działalności. Na obecnym rynku agroturystycznym niezbędna jest ścisła specjalizacja (konie, wędkarstwo, kuchnia regionalna, itp.), która jest magnesem dla turystów oraz odpowiednia renoma. Rolą gminy jest wsparcie przede wszystkim informacyjno- promocyjne oraz zapewnienie doradztwa w zakresie tworzenia prowadzenia i promocji gospodarstw agroturystycznych.</i>			
II.2.6	Renowacja obiektów zabytkowych na terenie gminy	Gmina Właściciele obiektów	Gmina	Konservator zabytków, właściciele zabytków, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
	<i>Na terenie gminy występuje wiele zabytków architektonicznych, wymagających prac konserwatorskich i renowacyjnych.</i>			
II.2.7	Opracowanie i realizacja koncepcji wizualizacji turystycznej gminy - tablice turystyczne i informacyjne (ogólne, przy szlakach i ścieżkach, przy obiektach turystycznych, itp.)	Lokalna Grupa Działania	Gmina	Gminy sąsiednie, powiat gryfiński, instytucje kultury, instytucje religijne i parafie, organizacje pozarządowe
	<i>System wizualizacji turystycznej powinien zawierać szereg elementów, takich jak tablice kierunkowe, tablice informacyjne, oznakowania szlaków i tras turystycznych. Wdrożony system wizualizacji ma za zadanie kierować ruchem turystycznym, promować atrakcje turystyczne i przekazywać o nich podstawowe informacje oraz kreować odpowiedni wizerunek turystyczny gminy. Powinien on również nawiązywać do obszarów gmin sąsiednich.</i>			
II.2.8	Wydawanie wysokiej jakości materiałów promocyjnych	Gmina, Lokalna Grupa Działania	Gmina	Instytucje kultury, organizacje pozarządowe, Centrum Informacji, parafie

47 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Kierunek interwencji ma na celu projektowanie i wydawanie atrakcyjnych materiałów promocyjnych gminy i jej walorów. W zakres wchodzi wysokiej jakości katalogi, foldery i albumy tematyczne (np. przyrodnicze, o sztuce ludowej, na temat konkretnych obrzędów lokalnych, itp.). Ważne są również publikacje naukowe i popularyzatorskie dotyczące wydarzeń historycznych, osób związanych z gminą, czy etnograficzne. Dodatkowymi materiałami promocyjnymi powinny być mapy, przewodniki, gadżety promocyjne. Należy unikać wydawania materiału promocyjnego zawierającego wszystkie powyższe tematy promocyjne. Nowoczesne materiały powinny być ukierunkowane tematycznie, wielojęzyczne, dobrej jakości oraz z planem dystrybucji. Jednym z kanałów dystrybucji powinien być internet (portale społecznościowe, bazy filmów, portale tematyczne, itp.). Można na nich umieszczać oryginalne materiały PR gminy (zdjęcia i filmy z imprez i wydarzeń).

II.2.9	Opracowanie mobilnych informatorów o atrakcjach na terenie gminy dla urzędzeń typu tablety, smartphony, nawigacje GPS	Lokalna Grupa Działania	Gmina	Gminy sąsiednie, powiat gryfiński, instytucje kultury, instytucje religijne i parafie, organizacje pozarządowe
<i>Kierunek ma na celu kontynuację działań rozpoczętych w ramach Lokalnej Grupy Działania w zakresie opracowania i rozpowszechnienia mobilnych informatorów o atrakcjach turystycznych, na terenie gminy i gmin sąsiednich, dla urzędzeń typu tablety, smartphony, nawigacje GPS, itp. Strategia/ Programy w postaci elektronicznych map, informatorów, przewodników są obecnie jednym z nowocześniejszych narzędzi informacyjno-promocyjnych.</i>				
II.2.10	Udział w targach turystycznych ze spójną ofertą – w ramach LGD	Lokalna Grupa Działania	Gmina	Gminy sąsiednie, powiat gryfiński, instytucje kultury, instytucje religijne i parafie, organizacje pozarządowe
<i>Udział oferty turystyczno-rekreacyjnej gminy Chojna w wydarzeniach branżowych typu targi, wystawy, pokazy i prezentacje. Działania realizowane w ramach funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania.</i>				
II.2.11	Wsparcie dla rozwoju i upowszechnienia „zawodów ginących”	Lokalna Grupa Działania	Gmina	Instytucje kultury, organizacje pozarządowe w tym Ochotnicze Straże Pożarne, Lokalna Grupa Działania
<i>W celu ocalenia od zapomnienia i wzbogacenia oferty gminy należy realizować działania z zakresu upowszechniania rzemiosła lokalnego, twórczości artystycznej oraz „ginących zawodów”. Należy kontynuować i rozwijać działania tego typu, angażując w nie szkoły oraz społeczność lokalną i turystów. Prezentacja produktów i metod wytwórczych „ginących zawodów”, twórczości ludowej (wikliniarstwo, wyrób mioteł, kowalstwo, rzeźba, haft, itp.) i rzemiosła powinna być stałym punktem każdego wydarzenia organizowanego na terenie Gminy.</i>				

48 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

II.2.12	Zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne terenów na terenie gminy	Gmina	Gmina	Gminy z subregionu gryfińskiego, Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego, kapitał prywatny, organizacje turystyczne
<i>Gmina Chojna, wraz z kilkunastu innymi gminami (głównie z terenu subregionu gryfińskiego) opracowały koncepcję projektową zagospodarowania licznych na tym terenie gminy na cele turystyczno-rekreacyjne (kąpieliska wraz z infrastrukturą towarzyszącą). Koncepcja została zgłoszona do Regionalnego Strategia/ Programu Operacyjnego na lata 2021-2027.</i>				
II.3.1	Kontynuowanie działań z zakresu odnowy przestrzeni publicznych w centrach miejscowości wiejskich na terenie gminy	Gmina	Gmina	Rady sołectkie, Lokalna Grupa Działania, organizacje pozarządowe, kapitał prywatny
<i>Działania z zakresu odnowy przestrzeni publicznych w centrach miejscowości wiejskich ma na celu zwiększanie atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej i osadniczej gminy. Projekty z tego zakresu, porządkujące przestrzeń publiczną, poprawiające estetykę wsi, zachowujące lokalne układy architektoniczne i obiekty zabytkowe, mają również charakter integrujący społeczność lokalną wokół spraw dla niej ważnych i kształtują poczucie tożsamości lokalnej. Należy kontynuować podobne działania korzystając ze środków zewnętrznych oraz własnych gminy, w tym ze środków dostępnych w ramach „odnowy wsi” Lokalnej Grupy Działania.</i>				
II.3.2	Aktywizowanie mieszkańców w zakresie dbałości o estetykę domów i ich otoczenia	Gmina	Gmina	Instytucje kultury, zespoły, organizacje pozarządowe, Koła Gospodyń Wiejskich, Lokalna Grupa Działania
<i>Działania z zakresu estetyki gospodarstw domowych mają na celu zwiększenie atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej gminy oraz osadniczej. W ostatnich kilkunastu latach poziom estetyki Zachodniopomorskiego wsi znacznie się poprawił. Jest to zasługa wzrastającej świadomości społecznej, projektów z zakresu odnowy wsi oraz działań społeczności lokalnych. Mimo znaczącej poprawy sytuacji należy kontynuować działania z tego zakresu, ponieważ wpływają one pozytywnie nie tylko na atrakcyjność turystyczną i osadniczą, ale również na integrację społeczną i poczucie tożsamości lokalnej.</i>				
II.3.3	Zachowanie lokalnego rzemiosła	Gmina	Gmina	Instytucje kultury, zespoły folklorystyczne, twórcy ludowi, orkiestry, organizacje pozarządowe, Koła Gospodyń Wiejskich, Lokalna Grupa Działania

49 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Gmina Chojna posiada zachowaną spuściznę kulturową. Przejawia się ona w kultywowanych obrzędach, działalności zespołów folklorystycznych różnych kategorii wiekowych. Należy wspierać wszelkie przejawy kultywowania tradycji lokalnej. Niniejszy kierunek interwencji wskazuje na kontynuację takich działań jak: organizacja imprez i wydarzeń kulturalnych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, wspieranie zespołów folklorystycznych różnych kategorii wiekowych i orkiestr dętych, organizacja wystaw, pokazów, przeglądów i konkursów artystycznych. Bardzo ważnym działaniem jest włączanie młodych pokoleń w realizację powyższych zadań: udział w zespołach folklorystycznych, imprezach kulturalnych, lekcjach regionalnych, pokazach ginących zawodów, itp.

II.3.4 Wspieranie działalności zespołów lokalnych

Gmina

Gmina

Institucje kultury, zespoły lokalne, twórcy ludowi, orkiestry, organizacje pozarządowe, Koła Gospodyń Wiejskich, Lokalna Grupa Działania

Istotną kwestią dla każdej społeczności lokalnej staje się zachowanie spuścizny kulturowej dla następnych pokoleń. Elementy dziedzictwa, takie jak: ubiór, obrzędy, muzyka, tradycje i zwyczaje są kultywowane przez społeczność lokalną, w tym m.in. przez zespoły folklorystyczne. Propagują one tę spuściznę kulturową na różnych wydarzeniach kulturalnych w kraju oraz zagranicą. Należy kontynuować działania w zakresie wspierania zespołów folklorystycznych, w tym również dziecięcych, jak również młodzieżowych. Włączanie dziedzictwa kulturowego do obiegu gospodarczego polegać powinno na tworzeniu produktów kulturowych i turystycznych z wykorzystaniem obrzędów, tradycji, ubioru, muzyki, wyrobów twórców ludowych oraz kuchni lokalnej.

II.3.5 Wykreowanie produktu lokalnego gminy Chojna

Gmina

Gmina

Institucje kultury,, twórcy ludowi, organizacje pozarządowe, Koła Gospodyń Wiejskich, Lokalna Grupa Działania

Gmina Chojna nie posiada wyraźnego i rozpoznawalnego produktu lokalnego. Należy prowadzić identyfikację produktów, które mogą taką rolę pełnić i nasilić działania promocyjne wobec produktu stwarzającego największe szansę na wypromowanie. Pod uwagę należy wziąć produkty kuchni lokalnej, produkty rolnicze, wyroby rzemieślnicze i twórców ludowych, itp. Jako produkt lokalny należy również rozpatrzyć możliwość upowszechniania (włączania do obiegu gospodarczego) różnych form transportu lokalnego, powszechnie używanych w przeszłości – bryczki, zaprzęgi konne (organizacja zawodów, konkursów, pokazów, warsztatów browarnictwa na bazie lokalnego browaru, itp.)

50 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

II.3.6	Współpraca w zakresie uzgadniania spójnego kalendarza wydarzeń kulturalnych i turystycznych w ramach Lokalnej Grupy Działania	Lokalna Grupa Działania	Gmina	Gminy w ramach LGD, instytucje kultury, zespoły lokalne, twórcy ludowi, organizacje pozarządowe, Koła Gospodyń Wiejskich
	<i>Kontynuacja współpracy nad spójnym kalendarzem imprez w ramach Lokalnej Grupy Działania – zwiększanie zasięgu i efektywności wydarzeń.</i>			
II.3.7	Organizacja wydarzeń kulturalnych o zasięgu ponadlokalnym	Gmina	Gmina	Gminy w ramach LGD, instytucje kultury, zespoły folklorystyczne, twórcy ludowi, orkiestry, organizacje pozarządowe, Koła Gospodyń Wiejskich
	<i>W realizacji niniejszego zadania chodzi o organizację wydarzeń kulturalnych (jak również rekreacyjno-sportowych) o zasięgu ponadlokalnym oraz rozszerzanie imprez popularyzujących kulturę lokalną. Należy również rozszerzać przeglądy, festiwale, festyny, wystawy, konkursy organizowane na terenie gminy – przegląd zespołów lokalnych.</i>			

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Proponowane mierniki realizacji w PRIORYTECIE II:

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji	Dyspozycja danych	Źródło danych
Cel operacyjny II.1 Zwiększenie konkurencyjności gospodarstw rolnych i dywersyfikacja działalności rolniczej	Liczba gospodarstw rolnych prowadzących aktywną działalność rolniczą	GUS	Bank Danych Lokalnych
	Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego	GUS	Bank Danych Lokalnych
	Liczba podmiotów gospodarczych działających w sektorze rolnictwa, przetwórstwa i gospodarki leśnej	GUS	Bank Danych Lokalnych
Cel operacyjny II.2 Kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni dla spędzania czasu wolnego na obszarach wiejskich	Długość urządzonych i oznakowanych wielofunkcyjnych tras turystycznych na terenie gminy (rowerowe, biegowe, przyrodnicze, tematyczne, itp.)	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
	Liczba miejsc noclegowych na terenie gminy	GUS	Bank Danych Lokalnych
	Liczba korzystających z noclegów na terenie gminy	GUS	Bank Danych Lokalnych
Cel operacyjny II.3 Odnowa wsi i zachowanie tradycji lokalnych	Liczba zrealizowanych projektów o charakterze odnowy wsi	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
	Liczba aktywnych uczestników zespołów folklorystycznych	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
	Liczba zorganizowanych imprez kulturalnych o zasięgu ponadlokalnym	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne

PRIORYTET III – KAPITAŁ SPOŁECZNY, JAKOŚĆ I KOMFORT ŻYCIA

Cel strategiczny:

Doskonalenie jakości usług publicznych oraz wzmacnianie kapitału społecznego

Strategia postępowania:

Sektor usług publicznych wpływa bezpośrednio na jakość życia mieszkańców danej jednostki. Na podstawie dostępu do usług publicznych, a także szeroko pojmowanej jakości ich świadczenia można pokusić się o ocenę warunków życia danej społeczności, a także precyzyjne ustalenie poziomu potrzeb i aspiracji mieszkańców. Do sektora usług społecznych zaliczyć należy ofertę kulturalną, oświatową, pomocy społecznej, rekreacyjno-sportową, bezpieczeństwo, usługi administracyjne. Ważną rolę odgrywają również usługi techniczne (transport publiczny, gospodarka komunalna i ochrona środowiska). Wśród wyznaczników odpowiedniego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego w parze z jakością tychże usług powinna iść odpowiednia ich dostępność, przejawiająca się m.in. zminimalizowaniem utrudnień dostępowych dla mieszkańców. Usługi te są mocno zaakcentowane w Krajowej Strategia/ Programie Rozwoju Regionalnego, stąd też można domniemywać, że rząd będzie je traktował priorytetowo. Także Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 podkreśla istotę dostępności do usług publicznych i zapewnienia odpowiedniej ich jakości. Permanentne podwyższanie jakości świadczonych usług publicznych, ich doskonalenie, a także dążenie do osiągnięcia jak najlepszej dostępności, wynikają z postępu cywilizacyjnego. Zadaniem każdej jednostki samorządowej jest zatem dążenie do utrzymywania społecznego zadowolenia, które dodatkowo przyczynia się do budowania korzystnego wizerunku danego obszaru jako miejsca do życia, co powoduje zwiększenie się zjawiska imigracji.

Dla Gminy Chojna ważnym aspektem usług społecznych jest edukacja. Tempo i zakres zmian zachodzących na rynku pracy, dynamiczny rozwój nowych technologii oraz zmiany w systemie wartości wymagają umożliwienia osobom dorosłym i młodzieży zdobywania nowych umiejętności i nabywania doświadczeń. Dla zapewnienia maksymalnej efektywności tych działań powinna zostać nawiązana współpraca pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi środowiskami lokalnymi, wśród których wiodące pozycje zajmuje samorząd terytorialny, placówki edukacyjne, rodzice i uczniowie, a także pracodawcy i organizacje pozarządowe. Odpowiednie przygotowanie do wejścia na rynek pracy może być zapewnione również poprzez możliwość korzystania przez kształcąca się młodzież z nowoczesnych zdobyczy techniki i udział w nowatorskich projektach edukacyjnych.

Równie ważną częścią usług społecznych jest oferta kulturalna. W przypadku Gminy Chojna jest ona dobrze rozwinięta. Bogate dziedzictwo kulturowe zachowywane przez zespoły folklorystyczne, artystów ludowych oraz wydarzenia kulturalne, stanowi istotny

element integracji lokalnej, a w przyszłości może przyczyniać się do zwiększania atrakcyjności turystyczno-kulturalnej Gminy. Należy dążyć do włączania młodych pokoleń w działalność zespołów folklorystycznych, poznawanie lokalnej kultury i tradycji oraz wydarzenia lokalne.

Niemniej ważnym aspektem atrakcyjności osadniczej i jakości zamieszkiwania odgrywa dostępność do infrastruktury ochrony środowiska. Stan środowiska naturalnego ma bowiem wpływ zarówno na atrakcyjność osadniczą, jak również współzależną w tym przypadku atrakcyjność inwestycyjną, turystyczną i rekreacyjną. W Gminie Chojna szczególny nacisk należy położyć na niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę kanalizacyjną. Jest ona, poza systemem gospodarki odpadami, podstawowym elementem determinującym jakość życia mieszkańców i jednocześnie kluczowym czynnikiem wpływającym na stan środowiska przyrodniczego. W pojęciu racjonalnej gospodarki odpadami zawiera się przede wszystkim ich zbiórka, transport, odzysk, a także unieszkodliwianie w przypadku niemożliwości zastosowania procesów recyklingu. Bardzo istotnym z punktu widzenia ochrony środowiska aspektem jest uzupełnienie prowadzonych działań o zadania z zakresu edukacji ekologicznej. W wypadku środowiska przyrodniczego, podobnie zresztą jak i w większości innych, zapobieganie (profilaktyka) jest znacznie tańsze i nierzadko efektywniejsze niż samo likwidowanie wyrządzonych szkód i naprawianie poniesionych strat. Realizacja zadań z zakresu podniesienia świadomości ekologicznej zakłada dotarcie do każdego rodzaju odbiorców.

Baza instytucjonalna pomocy społecznej musi zapewniać odpowiednią jakość obsługi mieszkańców. Jej parametry oraz sposoby funkcjonowania powinny odzwierciedlać obecne problemy społeczne na terenie jednostki oraz wykorzystywać nowoczesne rozwiązania pracy społecznej. Rozwój oferty pomocy społecznej musi również uwzględniać zmiany demograficzne (starzenie się społeczeństwa) i związane z nimi zmiany zapotrzebowania na określone usługi. Równie istotną kwestią staje się potrzeba ciągłego podnoszenia standardów funkcjonowania gminnego systemu opieki społecznej. Należy także położyć nacisk na nowe, sprawdzone narzędzia ułatwiające realizację polityki społecznej, wśród których na pierwszy plan wysuwa się mechanizm ekonomii społecznej.

W zakresie bezpieczeństwa, na pierwszy plan wychodzą działania z zakresu zapobiegania klęskom żywiołowym, w tym szczególnie powodziom, a tym działaniom winno towarzyszyć wspieranie ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Chojna.

Cele operacyjne:

III.1 Zwiększenie dostępności do usług edukacyjnych na wysokim poziomie

III.2 Rozwój oferty kulturalnej

III.3 Dbłość o stan środowiska naturalnego

III.4 Integrująca polityka społeczna

III.5 Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego

**PRIORYTET III:
KAPITAŁ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA**

Cel strategiczny:

Doskonalenie jakości usług publicznych oraz wzmacnianie kapitału społecznego

	Kierunki interwencji (kluczowe zadania)	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy
III.1.1	<p>Utrzymywanie efektywnej siatki placówek oświatowych <i>Konieczność dostosowania i utrzymania placówek oświatowych na poziomie dostosowanych do warunków demograficznych i ekonomicznych.</i></p>	Gmina	Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej	Organizacje pozarządowe, Kuratorium Oświaty
III.1.2	<p>Modernizacja i rozbudowa infrastruktury edukacyjnej i sportowej szkół <i>O jakości kształcenia, poza Strategia/ Programem edukacyjnym, decydują warunki, w jakich ma miejsce proces nauczania, jak również dostępne pomoce naukowe i sprzęt informatyczno-multimedialny. Zgodnie z tym, zakłada się ciągłe doskonalenie stanu technicznego bazy oświatowej oraz doposażenie placówek oświatowych na terenie gminy Chojna w nowoczesne pomoce dydaktyczne, usprawniające proces kształcenia. W szczególności realizacji podlegać winny następujące przedsięwzięcie: Modernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Janusza Korczaka.</i></p>	Gmina	Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej	Placówki oświatowe
III.1.3	<p>Wykorzystywanie Internetu i nowoczesnych technik nauczania w procesie kształcenia młodzieży</p>	Gmina	Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej	Kapitał prywatny, organizacje pozarządowe

56 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

	<p><i>W ramach niniejszego kierunku interwencji realizowane będą projekty na rzecz wykorzystania technologii informatycznych i multimedialnych w procesie kształcenia młodzieży. Ma się to przysłużyć poszerzeniu oferty oraz zwiększeniu dostępu do różnych form kształcenia, a w konsekwencji podniesieniu jakości i efektywności kształcenia w szkołach gminnych oraz szybszemu i lepszemu dostosowaniu programów nauczania do potrzeb rynku pracy. Postęp cywilizacyjny w zakresie nowych technologii wymaga dostosowania dotychczasowych programów kształcenia do nowych warunków społeczno-gospodarczych.</i></p>			<p>Institucje kultury, kluby sportowe, kapitał prywatny (sponsorzy), Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego</p>
III.1.4	<p>Wdrożenie mechanizmów odkrywania, kształtowania i wspierania talentów</p>	Gmina	<p>Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej</p>	
	<p><i>Jednym z priorytetów Strategia/ Programie Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 jest rozwój kapitału intelektualnego.</i></p> <p><i>W nawiązaniu do zapisów Strategia/ Programie regionalnej, mając na uwadze potrzeby mieszkańców, realizowane będą projekty służące odkrywaniu, kształtowaniu i wspieraniu talentów. Zakłada się m.in. wsparcie materialne dla dzieci i młodzieży wyróżniających się w nauce oraz innych dziedzinach, jak np. sport, kultura, aktywność społeczna.</i></p>			
III.1.5	<p>Organizowanie tematycznych konkursów i imprez międzyszkolnych aktywizujących dzieci i młodzież</p>	Gmina	<p>Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej</p>	<p>Kluby sportowe , instytucje kultury, organizacje pozarządowe, sąsiednie gminy, powiat gryfiński</p>
	<p><i>Nie zawsze obowiązujący Strategia/ Program nauczania danego przedmiotu wyczerpuje temat bądź zaspokaja ciekawość uczniów. Elementy zdrowej rywalizacji, współzawodnictwa czy po prostu współdziałania stanowią jeden z podstawowych czynników motywacyjnych i aktywizujących. Zgodnie z tym założeniem, planuje się organizowanie tematycznych konkursów oraz imprez międzyszkolnych dla dzieci i młodzież, jak również różnorodnych zajęć. Biorąc pod uwagę ograniczone możliwości finansowe gminy, należy podjąć działania, aby część funduszy na działania pozyskiwać ze źródeł zewnętrznych. Realizowane przedsięwzięcia przysłużą się ponadto integracji środowiska lokalnego i regionalnego młodych ludzi, a w konsekwencji budowaniu kapitału społecznego, który w przyszłości decydował będzie o sukcesie całej gminy.</i></p>			
III.1.6	<p>Organizacja systemu zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży umocowanych w związkach sportowych – zaangażowanie nauczycieli WF, edukacja rodziców w zakresie wychowania sportowego</p>	<p>Placówki oświatowe, kluby sportowe</p>	<p>Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej</p>	<p>Institucje kultury, organizacje pozarządowe, uczniowskie kluby sportowe, kapitał prywatny</p>
	<p><i>Zaangażowanie uczniów, nauczycieli, trenerów w zorganizowany sport. Tworzenie sekcji sportowych i reprezentowanie gminy na arenie ponadlokalnej.</i></p>			

57 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

III.1.7	Zacieśnianie współpracy szkół gminnych na szczeblu krajowym i międzynarodowym	Gmina, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	Administracja Szkół i Infrastruktury Społeczne	Kluby sportowe, instytucje kultury, sąsiednie gminy, powiat gryfiński, partnerzy zagraniczni
<p><i>Dzięki możliwościom gwarantowanym przez członkostwo w Unii Europejskiej i nie tylko, nastąpił w Polsce prawdziwy wzrost zainteresowania kontaktami krajowymi i międzynarodowymi szkół i młodzieży. W ramach niniejszego kierunku interwencji zakłada się zacieśnianie współpracy szkół gminnych na szczeblu krajowym i międzynarodowym poprzez m.in. organizację wspólnych projektów międzyszkolnych, np. wymian młodzieży. Celem jest wzrost otwartości dzieci i młodzieży, poszerzenie horyzontów myślowych, umożliwienie uczniom pogłębienia wiedzy, zdobycia nowych doświadczeń, a także rozwijania umiejętności, np. z zakresu kształcenia zawodowego, jak i kompetencji językowych. Współpraca zagraniczna to także szansa na poznanie historii, kultury i tradycji innych krajów, a z drugiej strony okazja do przekazywania wiedzy o własnej kulturze, gminie, regionie i kraju.</i></p>				
III.2.1	Rozszerzenie oferty zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży	Instytucje kultury Placówki oświatowe	Instytucje kultury	Gmina, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, kluby sportowe
<p><i>Zadanie ma na celu wypracowanie kompleksowej oferty spędzania czasu wolnego, skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży. Celem zadania jest rozwój umiejętności społecznych i artystycznych oraz otwartości i kreatywności w grupie docelowej, jak również wskazanie ciekawych form spędzania wolnego czasu. Działaniem zaplanowanym w ramach celu jest m.in. stworzenie uzupełniającej się oferty szkół, instytucji kultury i organizacji pozarządowych.</i></p>				
III.2.2	Wykreowanie oferty kulturalnej dla osób starszych	Instytucje kultury	Instytucje kultury	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina, organizacje pozarządowe
<p><i>Zachodzące w ostatnich latach zmiany demograficzne (proces starzenia się społeczeństwa), wymagają implementacji nowego systemu tworzenia oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców gminy. Ludzie starsi stają się coraz liczniejszą, ale i bardziej wymagającą grupą odbiorców działań kulturalnych. Wykreowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej dla osób starszych przysłuży się to integracji społecznej seniorów i podniesieniu jakości usług społecznych.</i></p>				
III.2.3	Promowanie i wspieranie lokalnych animatorów kultury oraz lokalnych artystów i twórców	Instytucje kultury	Instytucje kultury	Gmina, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, animatorzy kultury, lokalni artyści i twórcy

58 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

W nawiązaniu do zapisów Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego wykorzystując naturalne przewagi gminy w zakresie kultury, tradycji i dziedzictwa, zakłada się wsparcie najwartościowszych zjawisk z zakresu lokalnej kultury – poprzez promowanie i wspomaganie lokalnych animatorów kultury oraz zespołów, artystów i twórców. Zakłada się m.in. współpracę przy organizacji imprez, wydawnictwa, publikacje i promowanie w lokalnych materiałach informacyjnych.

III.2.4 Organizacja wydarzeń kulturalnych o zasięgu ponadlokalnym

Instytucje kultury

Instytucje kultury

Organizacje pozarządowe,
Lokalna Grupa Działania,
media lokalne i regionalne,
sąsiednie gminy, powiat
gryfiński

Planuje się kontynuację i intensyfikację działań podjętych w zakresie organizacji wydarzeń o zasięgu ponadlokalnym. Realizacja przedsięwzięć w ramach niniejszego kierunku przyczyni się do zwiększenia rozpoznawalności gminy oraz pomoże w procesie kreowania odpowiedniego jej wizerunku – zarówno wewnątrz wspólnoty samorządowej, jak i na zewnątrz. Wykreowanie i wypromowanie wydarzeń, które będą miały charakter ponadlokalny, np. Mistrzostwa Polski Strefy Zachodniej w motocrossie.

III.2.5 Modernizacja Centrum Kultury w Chojnie i jego wyposażenia

Gmina

Instytucje kultury

Lokalna Grupa Działania,
Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Domy kultury pełnią ważną funkcję kulturalno-oświatową, wspierają lokalne działania i wzbogacają ofertę spędzania czasu wolnego. By w pełni spełniać swoje funkcje, powinny być nowoczesne – odpowiadające na wyzwania współczesnego, szybko zmieniającego się świata oraz dostosowane do potrzeb odbiorców ich oferty. Dlatego też zaplanowano działania mające na celu rozwój i modernizację centrum kultury i jego filii, co skutkować będzie zwiększeniem jakości i dostępności oferty kulturalno-oświatowej oraz możliwością kształcenia kompetencji wśród mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży.

W szczególności realizacji podlegać winny następujące projekty:

1. Budowa Centrum Historii Chojny.
2. Rewitalizacja średniowiecznych murów obronnych oraz Bramy Barnkowskiej i Świeckiej

III.3.1 Promocja postaw i działań ekologicznych

Gmina, placówki
oświatowe, organizacje
pozarządowe

Gmina

Kluby sportowe , instytucje
kultury, media lokalne
i regionalne, parafie, Urząd
Marszałkowski Woj.
Zachodniopomorskiego

59 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Zgodnie z założeniami Strategia/ Programie regionalnej, dbałość o stan środowiska naturalnego stanowić powinna elementarne zobowiązanie każdego mieszkańca Zachodniopomorskiego. Podstawą polityki ochrony środowiska naturalnego oraz dziedzictwa przyrodniczego gminy stanowić będzie promocja postaw ekologicznych, realizowana zarówno w ramach normalnego procesu edukacji od szkoły podstawowej, jak i poprzez szereg innych działań, jak np. akcje marketingowe w mediach, konkursy, akcje społeczne, happeningi. Największym wyzwaniem będzie zmiana dotychczasowych przyzwyczajęń osób dorosłych oraz kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży.

W szczególności wsparciu podlegać winny następujące projekty:

1. Rewitalizacja parków miejskich.
2. Zagospodarowanie terenów zielonych przy murach obronnych,
3. Budowa toalety publicznej,

III.3.2	Rozbudowa systemu kanalizacyjnego	Gmina	Gmina	NFOŚIGW, WFOŚIGW, Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego
	<i>Celem kierunku interwencji jest zwiększenie atrakcyjności osadniczej gminy oraz ochrona środowiska naturalnego - poprzez rozbudowę sieci kanalizacyjnej na terenie gminy. Dzięki uzbrajaniu terenów w podstawową infrastrukturę umożliwia się ich zagospodarowanie i zaktywizowanie. Zakłada się kontynuację działań rozpoczętych w poprzedniej perspektywie finansowej Unii Europejskiej.</i>			
	<i>W szczególności realizacji podlegać będą następujące projekty:</i>			
	<ol style="list-style-type: none">1. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Chojnie,2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Jelenin.			
	<i>Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Jelenin.</i>			
III.3.3	Budowa lokalnych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie	Gmina, mieszkańcy	Gmina	NFOŚIGW, WFOŚIGW, Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego
	<i>Nie wszystkie gospodarstwa domowe na terenie gminy mają podłączenie do kanalizacji komunalnej. Dotyczy to szczególnie gospodarstw z terenów wiejskich o małej gęstości zabudowy, co uniemożliwia budowę sieci kanalizacyjnej. Niniejsze zadanie ma na celu unieszkodliwianie ścieków na tych obszarach gminy, gdzie bezzasadną jest budowa kanalizacji sieciowej. Dzięki tworzeniu zespołów urzędzeń służących do neutralizacji ścieków wytwarzanych w małym zgrupowaniu domów, umożliwia poprawę jakości życia mieszkańców oraz skuteczną ochronę środowiska naturalnego.</i>			
	<i>W szczególności realizacji podlegać będą następujące projekty:</i>			
	<ol style="list-style-type: none">1. Budowa lokalnych oczyszczalni ścieków wraz siecią kanalizacyjną w miejscowościach: Łaziszcze i Mętno, Grzybno oraz Strzelczyn, Nawodna i Lisie Pole.			

60 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

III.3.4	Rozbudowa i modernizacja gminnej sieci wodociągowej	Gmina	Gmina	Spółki Wodne, wspólnoty pastwiskowe i leśne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego
	<i>Sieć wodociągowa, zaopatrująca w wodę ludność lub zakłady produkcyjne, decyduje o warunkach życia, jak również prowadzenia działalności gospodarczej. Rozbudowa gminnej sieci wodociągowej oraz modernizacja sieci istniejącej jest potrzebą wynikająca z podnoszenia standardów infrastrukturalnych na terenie gminy oraz zabezpieczania potrzeb wodociągowych wszystkich mieszkańców oraz przedsiębiorców. W szczególności realizacji podlegać będą następujące projekty: Przebudowa stacji uzdatniania wody w Chojnie oraz modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowych.</i>			
III.3.5	Wspieranie działań zmierzających do wykorzystania OZE	Gmina	Gmina	NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego, podmioty prywatne, organizacje pozarządowe, mieszkańcy
	<i>Rozwój alternatywnych źródeł pozyskiwania energii ma ogromny wpływ na możliwość rozwoju turystyki i rekreacji, jak również komfort życia mieszkańców, dla których jakość powietrza ma zasadnicze znaczenie. W ramach niniejszego kierunku interwencji chodzi o rozwijanie Strategia/ Programów wykorzystania OZE, w tym wykorzystanie przestrzeni do inwestycji między innymi w fotowoltaikę, biomasę, elektrownie wiatrowe. Wszelkie działania powinny być zintegrowane z edukacją proekologiczną prowadzoną na terenie gminy. W szczególności realizacji podlegać będą następujące projekty:</i>			
	<ol style="list-style-type: none"><i>1. Budowa i montaż odnawialnych źródeł energii.</i><i>2. Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne.</i>			
III.3.6	Zinwentaryzowanie i zlikwidowanie dzikich wysypisk śmieci	Gmina	Gmina	Policja, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe
	<i>Dziki wysypiska nie należą w Polsce do rzadkości. Problem ten dotyka też gminę Chojna. Dzikie wysypiska stanowią m.in. potencjalną wylęgarnię wielu niebezpiecznych chorobotwórczych grzybów i bakterii gnilnych, zagrożenie dla zwierząt, źródło nieprzyjemnych zapachów, a niejednokrotnie, jeśli na wysypisku znajdują się odpady niebezpieczne, deszcze powodują wypłukiwanie do gleby trujących substancji, np. resztek lakierów, farb, środków konserwacyjnych. W ramach niniejszego kierunku interwencji zakłada się zinwentaryzowanie i zlikwidowanie dzikich wysypisk śmieci. Walka z nielegalnymi wysypiskami obejmowała będzie działania i interwencje Policji, jak również kampanie edukacyjne.</i>			

61 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

III.3.7	Doskonalenie systemu gospodarki odpadami	Gmina	Gmina	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, Policja, organizacje pozarządowe, powiat gryfiński
	<i>Doskonalenie gminnego systemu selektywnego gromadzenia i odbioru odpadów w korelacji z edukacyjnymi działaniami proekologicznymi pozwoli na efektywną ochronę krajobrazu przyrodniczego gminy Chojna. Informowanie i propagowanie selektywnej zbiórki odpadów, ograniczanie pojawiania się dzikich wysypisk, przystępowanie do projektów np. unieszkodliwiania azbestu.</i>			
III.3.8	Termomodernizacja obiektów gminnych	Gmina	Gmina	NFOŚIGW, WFOŚIGW, Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego, instytucje publiczne
	<i>W ramach działań służących ochronie środowiska, w szczególności poprawie jakości powietrza, zakłada się termomodernizację obiektów gminnych, docieplanie i wymianę okien, zwłaszcza w budynkach szkolnych i publicznych należących do gminy Chojna.</i>			
III.4.1	Rozwój edukacji społecznej w zakresie identyfikacji i reagowania na problemy społeczne oraz sposobów ich rozwiązywania	Ośrodek Pomocy Społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje pozarządowe, instytucje kultury, organizacje kościelne, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gmina, media lokalne
	<i>Dobre rozpoznanie problemów społecznych jest podstawą podejmowania efektywnych działań służących ich likwidacji. W pozyskiwaniu, gromadzeniu i aktualizacji informacji o istniejących i potencjalnych problemach społecznych konieczna jest współpraca wszystkich instytucji z zakresu polityki społecznej w gminie Chojna, zwłaszcza Ośrodka Pomocy Społecznej. Ważnym elementem działań pozostaje rozwój edukacji społecznej w zakresie identyfikacji i reagowania na problemy społeczne oraz sposobów i ich rozwiązywania.</i>			
III.4.2	Utworzenie Klubu Integracji Społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacje kościelne, parafie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gmina
	<i>Klub Integracji Społecznej (KIS) to jednostka, której celem jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. To jednostka pomagająca samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy.</i>			

62 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

III.4.3	Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej	Gmina, powiat gryfiński, parafie, organizacje kościelne, ROPS
<p><i>Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym (m.in. byli więźniowie, osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne, bezdomne, młodzież opuszczająca zakłady wychowawcze i domy dziecka) muszą mieć możliwość adaptacji w społeczeństwie. Zakłada się zatem wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym m.in. poprzez wykorzystanie mechanizmu ekonomii społecznej oraz wspieranie rozwoju inicjatyw Klubu Integracji Społecznej, którego zadaniem może być np. prowadzenie działalności terapeutycznej, poradnictwa prawnego, warsztatów i szkoleń aktywizujących. Szczególnie wspierane będą działania w ramach budowy Otwartych Stref Aktywności.</i></p>				
III.4.4	Rozszerzanie działalności w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności wśród dzieci i młodzieży	Gmina	Gmina	Organizacje pozarządowe, jednostki ochrony zdrowia, placówki oświatowe, instytucje kultury, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej
<p><i>Dzieci i młodzież stanowią grupę szczególnie narażoną i podatną na uzależnienia. Profilaktyka uzależnień powinna obejmować szereg komplementarnych działań, m.in.: wydawanie materiałów edukacyjnych na potrzeby realizowanych Strategia/ Programów profilaktycznych, spotkania z terapeutami i specjalistami od uzależnień, cykle prelekcji, prezentacji i sesji ankietowych w placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych, działalność szkoleniową wśród pracowników oświaty i kultury, organizowanie imprez plenerowych i konkursów promujących styl życia bez uzależnień, realizację w szkołach gminnych Strategia/ Programu edukacji zdrowotnej z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień, bogatą i różnorodną ofertę lokalnych placówek kultury, zatrudniających instruktorów kulturalnych w zakresie profilaktyki uzależnień (Strategia/ Program dokształcania pracowników kultury w tym zakresie). Strategia/ Programy edukacyjne i profilaktyczne powinny być połączone między innymi z punktowym wsparciem dla osób dotkniętych uzależnieniem oraz monitoringiem miejsc szczególnie zagrożonych przez służby odpowiedzialne za ochronę bezpieczeństwa publicznego.</i></p>				
III.4.5	Wspieranie inicjatyw zmierzających do tworzenia miejsc opieki nad samotnymi osobami starszymi i osobami niepełnosprawnymi	Gmina	Gmina	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej, instytucje publiczne i niepubliczne działające w obszarze pomocy społecznej, zakłady opieki zdrowotnej, PFRON

63 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Dzięki integracji Polski z Unią Europejską zwiększyły się możliwości (głównie finansowe) powstawania i działania niepublicznych (prywatnych, pozarządowych) placówek zajmujących się opieką nad osobami starszymi i chorymi (np. całodobowe i dzienne miejsca odciążeniowe, usługi opiekuńcze i specjalistyczne, domy pomocy społecznej, domy pogodnej jesieni, hospicja). Z biegiem czasu zainteresowanie organizowaniem tego typu instytucji może być coraz większe, co wiąże się między innymi z procesem starzenia się społeczeństwa. Podobne zapotrzebowanie występuje w odniesieniu do pomocy osobom niepełnosprawnym. Na etapie tworzenia tych placówek opiekuńczych ważne jest wsparcie doradcze i informacyjne, udzielane różnym instytucjom niepublicznym. Należy pamiętać o tym, że istnieją możliwości dofinansowywania projektów oraz inwestycji z funduszy zewnętrznych, w tym europejskich.

III.4.6 Likwidacja barier architektonicznych w instytucjach i miejscach publicznych

Gmina

Gmina

Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego, PFRON, organizacje pozarządowe, instytucje polityki społecznej, zakłady opieki zdrowotnej, instytucje publiczne

Za bariery architektoniczne uznaje się wszelkie utrudnienia, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania, uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Aby spowodować sprawniejsze działanie osób niepełnosprawnych w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze ich funkcjonowanie, w celu wyrównywania szans i zwiększania dostępności do usług publicznych, zakłada się likwidację tych barier, w szczególności w instytucjach i miejscach publicznych w gminie. Dostęp do funduszy strukturalnych Unii Europejskiej daje szansę na zwiększenie zakresu prac i liczby udogodnień dla osób niepełnosprawnych.

Szczególnie wspierane będą następujące projekty:

- 1. Przystosowanie budynku Urzędu Miejskiego w Chojnie dla petentów, w tym osób starszych, niepełnosprawnych oraz matek z dziećmi.*

III.4.7 Rozwój bazy lokali socjalnych

Gmina

Gmina

Organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej

64 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, w szczególności zapewnienie mieszkań ludziom biednym, którzy z różnych powodów są pozbawiani dachu nad głową, eksmitowani ze swoich dotychczasowych mieszkań, jest ustawowym w zadaniem samorządu gminnego. Tworzenie mieszkań zgodnie z ustawą o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych. Obecnie brak odpowiednich lokali w gminie.

Szczególnie wspierane będą następujące projekty:

1. Budowa budynków mieszkalnych wielorodzinnych w ramach programu Mieszkanie Plus,
2. Budowa budynków z przeznaczeniem na mieszkania socjalne.

III.4.8	Promowanie integracji międzypokoleniowej oraz działalności na rzecz osób starszych	Ośrodek Pomocy Społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiat gryfiński, placówki oświatowe, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, organizacje kościelne, media lokalne
<i>Wspieranie wszelkich działań z zakresu integracji międzypokoleniowej, w tym m.in. powołanie klubu seniorów, udział osób starszych w spotkaniach z młodzieżą, itp. Tworzenie bądź podtrzymywanie więzi, pomiędzy pokoleniami. Działania mające charakter społeczny, socjalny ale także edukacyjny.</i>				
III.4.9	Promocja wśród młodzieży zasad wolontariatu i uczestnictwa w działaniach organizacji pozarządowych	Instytucje kultury, organizacje pozarządowe	Instytucje kultury, organizacje pozarządowe	Placówki oświatowe, organizacje kościelne, związki harcerskie, media lokalne
<i>Kształtowanie świadomości obywatelskiej młodych pokoleń, wrażliwości na potrzeby innych środowisk oraz nabywanie praktyki w działaniach społecznych.</i>				
III.4.10	Prowadzenie i promocja działań z zakresu profilaktyki zdrowia	Gmina, zakłady opieki zdrowotnej	Gmina	NFZ, organizacje pozarządowe, firmy farmaceutyczne, producenci urzędzeń medycznych

65 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Poprawa poziomu zdrowia i związanej z nim jakości życia jest jednym z wyzwań województwa Zachodniopomorskiego, zdefiniowanych w ramach Strategia/ Programie Rozwoju na lata 2011-2019. Jednym z działań prowadzących do poprawy w tym aspekcie jest upowszechnianie wiedzy na temat profilaktyki zdrowia oraz organizacja działań z jej zakresu. W to zadanie wpisują się m.in. bezpłatne badania okresowe dla różnych grup mieszkańców. Nadrzędnym celem jest zapobieganie i wczesne wykrywanie groźnych chorób, głównie cywilizacyjnych (np. choroby układu krążenia, choroby nowotworowe) – między innymi zgodnie z założeniem, że profilaktyka jest lepsza i tańsza od leczenia.

III.5.1	Doposażenie Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt gaśniczy i ratowniczy	Gmina	Gmina	Ochotnicza Straż Pożarna, Państwowa Straż Pożarna, sponsorzy
	<i>Modernizacja i doposażenie jednostek OSP celem poprawy bezpieczeństwa pożarowego, jak i powodziowego mieszkańców. Ważne na terenach zalewowych, które stanowią dużą część gminy Chojna. Szczególnie wspierane będą następujące projekty:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Rozbudowy, remonty i modernizacje budynków strażnic ochotniczych straży pożarnych,</i> 2. <i>Zakup wozów strażackich i wyposażenia dla ochotniczych straży pożarnych.</i> 			
III.5.2	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej na terenie gminy	Administratorzy cieków wodnych	Gmina	NFOŚiGW, WFOŚiGW, Wody Polskie
	<i>Na terenie gminy Chojna występuje duże zagrożenie powodziowe ze strony Odry oraz mniejszych cieków wodnych. Należy prowadzić lobbng i monitorowanie w zakresie dokonywania przeglądów infrastruktury przeciwpowodziowej oraz melioracyjnej, we współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za ich utrzymanie.</i>			
III.5.3	Rozwijanie i doskonalenie systemu wczesnego ostrzegania przed gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, planów ewakuacyjnych i ratowniczych	Gmina	Gmina	Policja, służby ratownicze, Państwowa Straż Pożarna, Ochotnicza Straż Pożarna, organizacje pozarządowe, Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego
	<i>Dla sprawnego i efektywnego systemu zarządzania kryzysowego, zakłada się rozwijanie i doskonalenie systemu wczesnego ostrzegania przed gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, planów ewakuacyjnych i ratowniczych. W działaniach tych mieści się również plan przeciwdziałania długotrwałym suszom.</i>			

66 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

III.5.4	Prowadzenie wśród mieszkańców działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zachowania w sytuacjach zagrożeń i udzielania pierwszej pomocy	Gmina, placówki oświatowe	Gmina	Policja, służby ratownicze, Państwowa Straż Pożarna, Ochotnicza Straż Pożarna, organizacje pozarządowe, Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego
<i>Podstawą polityki bezpieczeństwa na terenie gminy będą działania związane z kształtowaniem postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji kryzysowych. W ramach niniejszego kierunku interwencji planuje się działania edukacyjno-informacyjne wśród mieszkańców w zakresie zachowania w sytuacjach zagrożeń i udzielania pierwszej pomocy. Szczególną grupę docelową stanowią dzieci i młodzież - prewencja, edukacja i profilaktyka realizowana będzie m.in. w ramach programów edukacyjnych w szkołach, w tym w ramach zajęć organizowanych z udziałem przedstawicieli różnych służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne i społeczne.</i>				

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Proponowane mierniki realizacji w PRIORYTECIE III:

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji	Dyspozycja danych	Źródło danych
Cel operacyjny III.1 Zwiększenie dostępności do usług edukacyjnych na wysokim poziomie	Średnia liczba uczniów w oddziale w szkołach podstawowych	Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej w Chojnie	Dane własne
	Średnia liczba uczniów w oddziale w szkołach	Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej w Chojnie	Dane własne
	Liczba stanowisk komputerowych z dostępem do internetu przypadających na jednego ucznia w szkołach podstawowych	Administracja Szkół i Infrastruktury Społecznej w Chojnie	Dane własne
Cel operacyjny III.2 Rozwój oferty kulturalnej	Liczba imprez kulturalnych o charakterze ponadlokalnym organizowanych na terenie gminy	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
	Liczba uczestników zajęć dodatkowych prowadzonych w instytucjach kultury	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
	Liczba czytelników bibliotek publicznych na terenie gminy	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
Cel operacyjny III.3 Dbłość o stan środowiska naturalnego	Długość sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze gminy	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
	Liczba korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze gminy	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
	Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej na terenie gminy	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
Cel operacyjny III.4 Integrująca polityka społeczna	Liczba miejsc całodobowych i dziennych form wsparcia	OPS	Statystyka OPS
	Liczba mieszkań socjalnych i chronionych	OPS	Statystyka OPS
	Liczba osób korzystających ze	OPS	Statystyka OPS

68 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

	wsparcia w ramach pomocy społecznej		
Cel operacyjny III.5 Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego	Liczba zdarzeń drogowych	Komenda Powiatowa Policji	Rejestr
	Liczba interwencji straży pożarnej	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	Rejestr
	Liczba interwencji policji	Komenda Powiatowa Policji	Rejestr

PRIORYTET IV – NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE

Cel strategiczny:

Nowoczesne zarządzanie publiczne oraz współpraca samorządowa

Strategia postępowania:

Podstawowymi założeniami nowego podejścia do wdrażania polityki rozwoju na każdym poziomie zarządzania państwem jest partnerstwo i zintegrowane podejście do obszarów problemowych. Skala i charakter problemów (wyzwań rozwojowych) przed jakimi stoją samorządy, wymagają kompleksowego ich rozwiązywania oraz działania z wykorzystaniem efektu synergii. Zapewnienie realizacji celów Krajowej Strategia/ Programie Rozwoju Regionalnego do 2030 roku wymaga - zarówno na poziomie konkurencyjności, jak i spójności - skoordynowanych działań podejmowanych przez samorządy w zakresie realizacji wielu usług publicznych na rzecz mieszkańców, dla których granice pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego mają jedynie administracyjny wymiar. Proponowane w założeniach do Umowy Partnerstwa (negocjowanej przez Rząd Polski z Komisją Europejską) na lata 2021-2027 instrumenty realizacji polityki rozwoju, warunkują konieczność zacieśnienia współpracy w ramach obszarów funkcjonalnych.

Cele operacyjne:

IV.1 Współpraca międzygminna i międzysektorowa

IV.2 Sprawność administracyjna i rozwój społeczeństwa informacyjnego

**PRIORYTET IV:
NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE**

Cel strategiczny: Nowoczesne zarządzanie publiczne oraz współpraca samorządowa

	Kierunki interwencji (kluczowe zadania)	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy
IV.1.1	Intensyfikacja współpracy w ramach związków międzygminnych, powiatu oraz subregionu	Gmina	Gmina	Sąsiednie gminy, powiat gryfiński, Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego, organizacje pozarządowe, podmioty prywatne
	<i>Elementem wdrażania Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego jest przyjęcie indywidualnej ścieżki rozwoju dla pięciu subregionów wchodzących w skład województwa, do którego należy gmina Chojna. W ramach szerokiej współpracy międzysamorządowej i międzysektorowej, zaplanowano realizację działań, zmierzających do podniesienia jakości i dostępności usług publicznych, wzrostu potencjału turystycznego i gospodarczego oraz atrakcyjności inwestycyjnej gminy i regionu. Należy również kontynuować współpracę w ramach związków gminnych oraz aktywizować współpracę wewnątrz powiatu gryfińskiego.</i>			
IV.1.2	Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi	Gmina	Gmina	Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania
	<i>Nawiązywanie współpracy między samorządem a organizacjami pozarządowymi jest nie tylko obowiązkiem ustawowym, ale również rekomendowaną praktyką zarządczą. Organizacje pozarządowe odgrywają niezwykle istotną rolę w środowiskach lokalnych i małych społecznościach poprzez m.in. sprzyjanie integracji społecznej. Współpraca międzysektorowa, w tym zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym, jest spełnieniem nadrzędnej zasady subsydiarności i partnerstwa. Współdziałanie samorządu i podmiotów społecznych uprawdopodobnia zaistnienie efektu synergii.</i>			
IV.1.3	Realizacja zadań w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	Gmina	Gmina	Kapitał prywatny

71 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Kierunek interwencji zmierza do nawiązywania współpracy z podmiotami prywatnymi w zakresie realizacji inwestycji w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego. Działania te będą szczególnie ważne, z punktu widzenia możliwości finansowych samorządów lokalnych, po 2019 r.

IV.2.1	Cyfryzacja, rozbudowa i udostępnianie informacji na zintegrowanej platformie cyfrowej	Gmina	Gmina	Klienci i partnerzy Urzędu Gminy, jednostki gminne, Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji
	<i>Niniejszy kierunek interwencji stanowi odpowiedź na rosnące oczekiwania klientów względem organów administracji publicznej i nawiązuje do średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo, której jednym z priorytetów jest sprawne i efektywne państwo, oraz do Programu „Sprawne Państwo 2019”, która ma doprowadzić do zwiększenia skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami, m.in. poprzez szerokie stosowanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych. Dzięki realizacji działań w ramach tego kierunku, podniesiona zostanie m.in. jakość usług publicznych świadczonych przez Urząd Miejski na rzecz mieszkańców i przedsiębiorców.</i>			
IV.2.2	Doskonalenie kompetencji kadr administracji samorządowej	Gmina	Gmina	Klienci i partnerzy Urzędu Gminy, jednostki gminne
	<i>Profesjonalizm i kompetencje pracowników oraz staranność i rzetelność załatwiania spraw stanowią jedne z podstawowych aspektów determinujących poziom satysfakcji z jakości usług publicznych i funkcjonowania urzędu. Zaprojektowano zatem działania służące doskonaleniu kompetencji kadr administracji samorządowej. Doskonalenie należy postrzegać jako proces stały. Nieustanne zmiany prawa i ogólnoświatowa tendencja do poprawiania jakości świadczonych usług powodują, iż działania szkoleniowe, warsztatowe, itp. powinny być stałym elementem obecnym w pracy każdej jednostki samorządu terytorialnego.</i>			
IV.2.3	Rozwój infrastruktury teleinformatycznej, wspierającej rozwój e-administracji	Gmina	Gmina	Operatorzy teleinformatyczni, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji
	<i>Z uwagi na postępujący proces cyfryzacji administracji w Unii Europejskiej oraz na terenie całego kraju, w nawiązaniu do rosnących oczekiwań społecznych względem administracji publicznej, zaplanowano działania mające na celu rozwój infrastruktury teleinformatycznej, wspierającej rozwój e-administracji.</i>			

72 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

IV.2.4	Przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozpraszaniu zabudowy poprzez aktualizację planu zagospodarowania przestrzennego	Gmina	Gmina	-
	<i>Mając na względzie koszty budowy i utrzymania infrastruktury komunalnej, jak również zwiększenie estetyki gminy, zakłada się aktualizację planu zagospodarowania przestrzennego, w celu uniknięcia procesu rozpraszania zabudowy. Szczególnie ważne przedsięwzięcia to:</i>			
	<i>1. Kontynuacja rewitalizacji obszaru miejskiego Chojny,</i>			
	<i>2. Modernizacja targowiska miejskiego w Chojnie.</i>			

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Proponowane mierniki realizacji w PRIORYTET IV:

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji	Dyspozycja danych	Źródło danych
Cel operacyjny V.1 Współpraca międzygminna i międzysektorowa	Liczba zrealizowanych wspólnych projektów rozwojowych w ramach subregionu gryfińskiego	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
	Liczba zrealizowanych wspólnych projektów rozwojowych z innymi podmiotami	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
	Liczba zadań zleczanych organizacjom pozarządowym	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
Cel operacyjny V.2 Sprawność administracyjna	Liczba spraw załatwianych w urzędzie przy pomocy narzędzi na platformie ePUAP	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne
	Frekwencja w wyborach prezydenckich i samorządowych	Państwowa Komisja Wyborcza	Obwieszczenia PKW
	Odsetek budynków samorządowych przystosowanych do obsługi osób niepełnosprawnych	Urząd Miejski w Chojnie	Dane własne

11. System wdrażania Strategii/ Programu Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027

Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027 nie ogranicza się w swych założeniach wyłącznie do zadań leżących w kompetencjach ustawowych Gminy, ale angażuje i inicjuje działania realizowane w szerokich partnerstwach lokalnych oraz subregionalnych. Znajduje to wyraz w kierunkach interwencji (kluczowych zadaniach) zawartych w Strategia/ Programie, dla których jednostkami realizującymi są zarówno referaty i jednostki gminne, podmioty prywatne oraz pozarządowe. Takie podejście do rozwoju wspólnoty lokalnej jest spójne z nowym paradygmatem polityki regionalnej kraju, realizowanym przez właściwe ministerstwo. Ze względu na wielopoziomowy charakter zarządzania Strategia/ Programem/ Strategią Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027, podstawową zasadą, określającą sposób postępowania w trakcie jej wdrażania, jest zasada partnerstwa. Jest ona rozumiana, jako otwarta i aktywna współpraca równoprawnie traktowanych podmiotów, reprezentujących różnorodne środowiska oraz instytucje realizujące i wspierające realizację działań na rzecz rozwoju Gminy. Współpraca i partnerstwo na rzecz realizacji Strategia/ Programie są warunkami koniecznymi powodzenia w jej realizacji. Wynika to między innymi w szczególności z faktu, że na zakres interwencji Strategia/ Programie w zasadniczej mierze składają się zadania wykraczające poza sferę formalnych kompetencji samorządu gminnego.

12. System monitorowania i ewaluacji Strategii/ Programu Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027

Podstawą skutecznego wdrażania działań służących osiągnięciu celów Strategii/ Programu Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019 - 2027 jest dysponowanie wiedzą na temat postępów osiąganych w zakresie wdrażanych kierunków interwencji oraz zdolność do reagowania na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami realizacji kluczowych zadań.

Instytucjonalną strukturę systemu monitorowania i ewaluacji Strategii/ Programu Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027 tworzą:

- Rada Gminy Chojna,
- Burmistrz Gminy Chojna,
- Stanowisko mające w kompetencjach nadzór nad strategią gminy – pełniące rolę centrum koordynacyjnego ds. monitorowania Strategii/ Programie Rozwoju,
- Wydziały i Referaty – pełniące rolę jednostek realizujących konkretne kierunki interwencji Strategii/ Programie Rozwoju, będące w kompetencjach samorządu gminnego

Sprawozdawczość z monitoringu oraz aktualizacja Strategii/ Programu Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027 dokonywane będą **w okresach rocznych**. Władze samorządowe Gminy Chojna dokonują okresowej oceny stopnia realizacji Strategii/ Programu w oparciu o dwa elementy podsystemu monitorowania i ewaluacji:

- **analizę wskaźnikową**, opracowywaną przez stanowisko mające w kompetencjach nadzór nad strategią gminy na podstawie informacji otrzymanych od wydziałów, referatów i jednostek Gminy, bazującą na miernikach wyznaczonych w Strategii/ Programie dla każdego celu operacyjnego;
- **raport z realizacji kierunków interwencji** Strategii/ Programu Rozwoju, przygotowywany przez stanowisko mające w kompetencjach nadzór nad strategią gminy na podstawie informacji otrzymanych od innych wydziałów, referatów i jednostek Gminy.

Analiza wskaźnikowa, bazującą na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego Strategii/ Programu Rozwoju, będzie przygotowywana przez stanowisko mające w kompetencjach nadzór nad strategią gminy w oparciu o pozyskane dane statystyczne i informacje, w skład których wchodzi następujące źródła informacji:

- statystyka prowadzona przez samorząd gminny – generowana i gromadzona przez poszczególne wydziały, referaty i jednostki Gminy, zobowiązane do terminowego przekazywania danych oraz informacji do stanowiska mającego w kompetencjach nadzór nad strategią gminy;
- statystyka publiczna gromadzona w Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl, www.strateg.gov.pl).

Mierniki pochodzące ze statystyki publicznej (GUS) mogą zostać przedstawione w układach porównawczych, tj. np. w porównaniach względnych do innych gmin i średniej dla województwa Zachodniopomorskiego oraz kraju. Zakres czasowy analizy powinien obejmować zmiany w stosunku do roku bazowego (2019) i roku ostatniego badania (dynamika). Analiza wskaźnikowa może przedstawiać dostępne wskaźniki w układzie gminnym.

Pomocnicza tabela do przekazywania danych statystycznych do stanowiska mającego w kompetencjach nadzór nad strategią gminy przez wydziały, referaty oraz jednostki gminne wygląda następująco:

76 Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna

Cel operacyjny nr			
Nazwa miernika	Źródło danych i jednostka miary	Wartość dla roku bazowego (2021 r.)	Wartość dla roku badanego (..... r.)
1.			
2.			
3.			

Raport z realizacji kierunków interwencji przygotowywany przez stanowisko mające w kompetencjach nadzór nad strategią gminy, opiera się na informacjach dotyczących stanu realizacji danego kierunku interwencji, przekazywanych przez poszczególne wydziały, referaty oraz jednostki gminne. Strategia/ Program Rozwoju Gminy Chojna na lata 2019-2027 precyzuje w każdym kierunku interwencji jednostkę realizującą dany kierunek interwencji oraz jednostkę monitorującą dany kierunek interwencji ze strony Gminy.

Sprawozdania z realizacji poszczególnych kierunków interwencji są składane (raz w roku) przez wydziały i referaty oraz jednostki gminne do stanowiska mającego w kompetencjach nadzór nad strategią gminy. Na podstawie złożonych sprawozdań, stanowisko mające w kompetencjach nadzór nad strategią gminy opracowuje raport z realizacji kierunków interwencji, który wraz z analizą wskaźnikową jest podstawą dla władz samorządowych Gminy Chojna do podejmowania oceny realizacji Strategii/ Programu Rozwoju, wprowadzania uzupełnień oraz dokonywania niezbędnych i uzasadnionych zmian (reagowanie na zmieniające się uwarunkowania społeczno-gospodarcze w otoczeniu Gminy). Dla zwiększenia efektywności procesu sprawozdawczego z realizacji kierunków Strategii/ Programu Rozwoju, wydziały i referaty oraz jednostki gminne składają sprawozdania na ujednoliconym formularzu sprawozdawczym, wg następującego wzoru:

KIERUNEK INTERWENCJI NR			
.....			
CEL STRATEGICZNY NR	CEL OPERACYJNY NR	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA:	JEDNOSTKA MONITORUJĄCA ZE STRONY GMINY:
.....
.....
<p>OPIS STANU REALIZACJI KIERUNKU INTERWENCJI (m.in.: zrealizowane przedsięwzięcia w danym roku, stopień realizacji kierunku interwencji, skuteczność zastosowanych instrumentów realizacyjnych, ocena partnerów realizacyjnych, sukcesy realizacyjne, uzyskane efekty)</p>			
<p>OPIS POWSTAŁYCH TRUDNOŚCI REALIZACYJNYCH (m.in.: problemy powstałe na etapie realizacji, opóźnienia i ich przyczyny, środki podjęte w celu przezwyciężenia trudności, rekomendacje dotyczące zmian w realizacji kierunku interwencji, możliwe usprawnienia)</p>			
<p>OPIS ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (wielkość środków finansowych wydatkowanych na realizację kierunku interwencji w danym roku, w podziale na źródła finansowania)</p>			
Budżet Gminy	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)	
Budżet jednostki realizującej	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)	
Budżet	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)	
Ogółem	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)	